

העלון מוקדש לע"נ צוריה בת פדילה | לע"נ פונגרה בן טורי | לע"נ טריה בת גולדה | לע"נ יוסף בן שרה | לע"נ משה בן מרים שריבט | לרפואת שלום כהן בן פרחת

להקדשת העלון חייגו: 073-2221388

זמן כניסת ויציאת שבת

מוצאי שבת	מוצאי שבת	כניסת השבת
ירושלים	20:41	18:49
תל אביב	20:39	19:06
חיפה	20:42	19:00
באר שבע	20:40	19:05

בחסות יבסי ירושלים

16 עמודים מלאים בתוכן עשיר ומחזק!

עלון "עונג שבת" מופץ מדי שבוע ב-223,950 עותקים ברחבי הארץ

עלון שבועי לקירוב לבבות | ערוץ 97 בכבלים, בלוויין בפרטנר ובסלקום tv

היזברות

עונג לבית

פרשת אמור | גליון 451 | י"ד באייר תש"פ

תלגובות: oneg.shabat@htv.co.il

לחפצת העלון - 073-2221388

www.hidabroot.org

הנסיך מאפריקה

כיצד ביד האדם לעמוד בניסיונות היצריים? שלוש עצות אלוקיות

מורנו הגה"ר זמיר כהן שליט"א

בפרשת השבוע נאמר: "וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וְעִשְׂתֶּם אֹתָם אֲנִי ה' וְלֹא תַחֲלֹלוּ אֶת שֵׁם קִדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' מְקַדְשְׁכֶם: הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹקִים אֲנִי ה' (ויקרא כב, לא-לג).

שלשה פסוקים יסודיים אלה, דורשים הסבר. מה פשר הכפילות: ושמרתי, ועשיתם. מה ההבדל בין שמירת מצוות לבין עשייתן, ומה הקשר בין זה לבין יציאת מצרים? ומדוע שלוש פעמים נאמר כאן אני ה'?

אולם הדבר יובן על פי משל למלך אירופאי רם ונישא

שלט על מדינות רבות ביבשת אפריקה. והנה בעת ביקור באחת ממדינות אפריקה הנחשלות, ראה בין הכורים במכרות הפחם, בחור אציל באופיו, יושב עמם ואוכל כמותם מאכלים מאוסים כחרקים ועטלפים בחוסר תרבות. כשהתעניין בבחור, נודע לו כי זהו בנו של אחד מאהובי המלך שפעל גדולות ונצורות למען המלך

וכבר נפטר מהעולם. קרא לו המלך ואמר לו: "נגעת ללבי וברצוני לעזור לך. בא עמי לארמוני, אלמד אותך הנהגות מלכות, ואם תחיה באמת לפי הכללים שאלמד אותך, אעלה אותך לגדולה ואמנה אותך למלך מדינתך. שמח הבחור, יצא מאפריקה ובא עם המלך למדינתו ולארמונו, ללמוד ולהשכיל ולהחכים וגם עללות לגדולה לבסוף. לפני הקורס הראשון, פנה אליו המלך ואמר לו: "את הדברים שתלמד שמור היטב בזיכרוןך, ותיישם אותם. לא תמיד זה יהיה קל, ואין לי ספק שלעיתים תחוש געגועים ואפילו תאווה לחזור להרגליך המגונים הקודמים, אבל: א. זכור שאני מלך, ועליך לציית להוראותי כמו כולם. ב. אל תבייש אותי ואל תבזה את שמי ואת כבודי, כאשר כולם יודעים שאימצתי אותך אלי, הכרזתי עליך כבן, ורוממתי אותך למעמד של נסיך. חריגה מהנהלים מהווה השפלה עבורי. ג. זכור שזה היה התנאי ביננו

שאל את הרב

הג"ר אברהם יוסף שליט"א

התארחתי אצל חברים והם הציעו לי ביסלי (כשר כשלעצמו כמובן),

2 להיות יהודי דיאל בלס

3 העולם מוכר חיצוניות הרב יצחק פנגר

5 מהלכות ספירת העומר הרב ירון אשכנזי

6 שלח ארנך חיים ולדר

8 שאלות על שידוכים יונתן הלוי

9 "לא מתחרטים לרגע" מיכל אריאלי

14 עבודת המידות הרבנית חדוה לוי

כשהוצאתי אותך ממכרה הפחם באפריקה, להיות לך מלך שינחה אותך כיצד לחיות נכון, לטובתך.

כך גם אמר הקב"ה לעם ישראל: "וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי" בזיכרוכם, לאחר שתלמדו היטב את הלכותיהם, "וְעִשְׂתֶּם אֹתָם" בפועל. אמנם לא תמיד זה יהיה קל, משום שנולדתם בעולם חומרי רווי יצרים ותאוות. אבל: א. "אֲנִי ה'", זכור שמלך העולם אני, ועליך לציית להוראותי כמו כולם. ב. אל תבזו את שמי ואת כבודי, כאשר כולם יודעים שאימצתי אתכם אלי, הכרזתי עליכם כבני, ורוממתי אתכם לעם קדוש: "וְלֹא תַחֲלֹלוּ אֶת שֵׁם קִדְשִׁי", אלא אדרבה, כאשר תיישמו את הוראותי הטובים והישרים לעין כל, הרי אז: "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". שהלא "אֲנִי ה'" - מלך העולם - "מְקַדְשְׁכֶם". ג. זכור שזה היה התנאי ביננו כשהוצאתי אתכם מבית עבדים, להיות לכם מלך שינחה אתכם כיצד לחיות נכון, לטובתכם: "הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹקִים, אֲנִי ה'!"

המתבונן בפסוקים נפלאים ויסודיים אלה, מקבל כוחות אדירים לעמוד איתן מול ניסיונות הפיתויים היצריים הקיימים בעולמנו, כגון שימוש בטלפון או במחשב שאינו נקי לחלוטין, מחיבור לחברים רעים המושכים אותו למה שאינו תואם את ההדרכה האלוקית, נטייה למידת הכעס, קמצנות מלתת צדקה בעין יפה, גאווה ורדיפת כבוד היוצרים משברים בשלום הבית וביחסי אנוש תקינים, שמירת שבת וטהרת המשפחה, וכל ניסיון אחר.

אשרי יהודי המכיר בערך ומעלת עצמו, יודע שהקב"ה בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, תורת אמת, וחיי עולם נטע בתוכנו, מתוך אהבתו אותנו. ומתוך כך בז הוא ליצר המבקש לתת לו הנאה זמנית ובתמורה מורידו מהמדרגה הרוחנית הגבוהה שיכול היה להגיע אליה, וגוזל ממנו עונג נצחי. עומד בניסיונות העולם הזה ומחנך את בניו ובנותיו בתלמודי תורה ובבתי ספר תורניים. הרי אדם זה, אשריו ואשרי חלקו, מי כמוהו! שבת שלום.

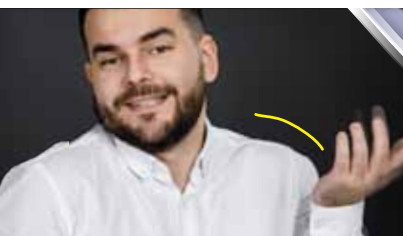
אבל אינני יודעת אם עשו אצלם בבית מכירת חמץ. האם מותר לי לאכול, או שעלי לחשוש מחמץ שעבר עליו הפסח? חמץ שעבר עליו הפסח אסור בהנאה, ולכן אסור לקנות מוצרי חמץ לאחר הפסח מחנות שאין בה תעודה על

מכירת החמץ, וכן גם לקבל מתנה מחברו (בירה מיוחדת וכדו'), אם חושש שלא מכר את החמץ, והמוצר היה ברשותו מלפני הפסח, יקבל את המתנה (ולא יסרב ולא יפגע בו), ולאחר זמן ישליך את המוצר.

מניסיונה העשיר של מחלקת שלום בית עולה, שרוב הבעיות בתקשורת הזוגית נובעות מהמחשבה ש"אני צודק וכן הזוג שלי טועה". מחשבות כאלו גורמת לנו זנוחבזר במחיה שלנו, לא רחוק קטנונים, ודאי לא המצוי. על מנת לקבל כלים לפתרון בעיות תקשורת אלו ואחרות, מומחי מחלקת שלום בית אתכם 24/6 גם באמצעות טרישה טלפונית או וידאו.

דווקא בימים שרופים אלה חייבים את השלום בבית!

אם אני צודק למה להתנצל?

בבל נושא לעזרתכם: התמודדות עם המצב • תקשורת זוגית • בעיות רגשיות מעורבות הורית • פערי דת • כלכלת הבית • בעלי חשבון • קדושת הבית ועוד

גאוה יהודית באחרית הימים - להיות יהודי (א')

פרסי, רומאי, נוצרי וגרמני נפגשים במסעדה. זו לא התחלה של בדיחה...

מלחמות?
מכל בחינה שבה נביט על המצב, לא היתה סיבה הגיונית לאומות העולם להאשימו בניסיון השתלטות על העולם, ולבקש כל כך את השמדתנו. אם איננו רואים את גודל האבסורד, הבה נתאר לעצמנו שבעה אנשים מתקופות היסטוריות שונות, אשר נפגשים זה בזה, ודנים יחד ב"בעיה היהודית".
מה כל אחד מהם יטען זה באוזני זה?
הפרסי: היהודים הללו מתבדלים, את מנהגי המלך אינם עושים, אינם מכבדים אותנו. לכן ראוי להשמידם מנער ועד זקן, טף ונשים ביום אחד! (המן האגני, 460 לפני הספירה למניינם).
היווני: היהודים הללו שומרים על מנהגיהם העתיקים, לפי עדותנו הם משתחווים לראש חמור עשוי זהב, ומדי שבע שנים שוחטים גוי יווני לקורבן ואוכלים את בשרו (דמקוריסוס, המאה ה-1 לספירה למניינם).

לסיפור את העובדה הבאה: האיש מכריז בפנינו מראש כי יטיל את הקובייה תמיד על המספר שש! במשך אלפי שנים, כל מה שביקש העם היהודי היה שקט ושלוש בין העמים. מאז ומתמיד היינו העם הייחודי ביותר, אפילו פעם אחת בהיסטוריה לא ניסו להשתלט על העולם - מה שאי אפשר לומר על יתר האומות: מצרים, בבל, פרס, יוון, רומא, הנצרות, האסלאם, האימפריה הנאצית. אפילו צרפת הקטנה בהנהגת נפוליון ניסתה פעם להשתלט על העולם... בעוד אנו, היהודים, תמיד חיינו בשקט מופתי. ביקשנו רק את ארצנו הקטנה, שבקושי ניתן לראותה על המפה. לא זכינו לאוכלוסייה גדולה, ובמשך כל שנות גלותנו לא הצגנו איום צבאי על אומות העולם. גם היום, כל רצוננו לחיות בשלוש עם האומות. מתי ביקשנו

בתקופה האחרונה, עדים היינו לשנאה בלתי מרוסנת כלפי הציבור החרדי בישראל, וכנגדה עדים אנו לשנאה דומה כלפי הקהילות היהודיות באירופה וארצות הברית, בעוד איראן וטורקיה מאשימות את ישראל בהפצת הנגיף בעולם. דווקא בימים אלה, בהם הכול סובלים ועסוקים בחיפוש פתרונות, והיו צריכים לשכוח מישראל, איכשהו האנטישמיות גועה ופורצת. התנועה למאבק באנטישמיות (CAM) עושה מאמצים מיוחדים בימים אלה כדי להילחם בהשמצות. האם זהו צירוף מקרים?
הבה נתאר לעצמנו אדם המטיל קובייה, וזו נופלת על המספר שש. הוא מטיל אותה שוב, והנה שוב המספר שש. שוב מטיל, ושוב שש. כך במשך עשרות שנים. הייתכן לומר שזהו צירוף מקרים? כעת נוסף

המשך בעמוד 7 <<

7 שבע עובדות יונתן הלוי

ספירת העומר - לא מה שהכרתם: 7 עובדות על ספירת העומר

מדוע קוראים לה "ספירת העומר", ומה הקשר בין הספירה לבין האבל?
7 עובדות שאולי לא הכרתם

1. "מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבועות" דרשו חז"ל: "אל תקרי בקמה אלא בקומה" - כלומר, בעמידה.
2. ספירת העומר ידועה כתקופה של אבל - אבל אין כל קשר בין האבל הזה לספירת העומר. מנהגי האבלות הנהוגים (לא מתחננים, לא מסתפרים או מתגלחים, ולא מאזינים למוזיקה) נתקנו בגלל האבל על 24,000 תלמידי חכמים, תלמידי התנא רבי עקיבא, שנפטרו במגפה בתקופה הזו. תקופת האבלות הזו נמשכת 33 ימים ולרוב הדעות חלה בין פסח ל"ג בעומר.
3. ב"ספר התודעה" (עמוד רמ"ה) מבואר שבימי ספירת העומר תלויה פרנסת כל השנה. לדבריו: "שבעה שבועות אלה, כיוון שבהם תלויה פרנסת כל השנה לשובע או חלילה לרעב, ובהם נפתחים אוצרות של ברכה או, חס וחלילה, קללה לכל השנה כולה". זוהי הסיבה שיש לספור את הימים: "לראות כמה מן הימים האלה כבר יצאו שלא בפורענות והם תמימים היו".
4. עוד מובא שם כי זו הסיבה שבזמן הספירה יש להתפלל על הימים שיהיו מבורכים: "ויתפלל עליהם שתמימים יהיו כולם עד סוף ספירתם, שיכלה קציר חיטים ותבוא להם ברכה ושובע וחיים לכל העולם בכל השנה".

1. תוהים מה מקור השם "ספירת העומר"? ובכן, כשביט המקדש היה קיים היו בני ישראל מקריבים ביום השני של פסח קורבן שעורים מיוחד בשם "קורבן העומר". רק אחרי הקרבת אותו קורבן הותר לעם השימוש בתבואה החדשה של אותה שנה. "ספירת העומר" מתחילה ביום השני של פסח, בו הוקרב קורבן העומר, ולכן קרויה בשם זה.
2. ספירת העומר היא מצוות עשה מהתורה, בזמן שבית המקדש היה קיים. "וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאכם את עומר התנופה, שבע שבתות תמימות תהיינה...תספרו חמישים יום". כיום, שבעונותינו אין העומר קרב, היא מצווה מדרבנן.
3. הסיבה לספירת העומר היא ההתכוננות לקראת מתן תורה בחג השבועות. כשעם ישראל יצאו ממצרים, הם היו שקועים ב-49 שנים של טומאה. לכן הספירה היא מ-1 ל-50: בכל יום עלו עוד שלב ונחלצו מעוד רמה של טומאה, עד שהגיעו לטוהר ביום החמישים, וקיבלו את התורה. ב"ספר החינוך" מובא: "לפי שכל עיקרן של

1. תוהים מה מקור השם "ספירת העומר"? ובכן, כשביט המקדש היה קיים היו בני ישראל מקריבים ביום השני של פסח קורבן שעורים מיוחד בשם "קורבן העומר". רק אחרי הקרבת אותו קורבן הותר לעם השימוש בתבואה החדשה של אותה שנה. "ספירת העומר" מתחילה ביום השני של פסח, בו הוקרב קורבן העומר, ולכן קרויה בשם זה.
2. ספירת העומר היא מצוות עשה מהתורה, בזמן שבית המקדש היה קיים. "וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאכם את עומר התנופה, שבע שבתות תמימות תהיינה...תספרו חמישים יום". כיום, שבעונותינו אין העומר קרב, היא מצווה מדרבנן.
3. הסיבה לספירת העומר היא ההתכוננות לקראת מתן תורה בחג השבועות. כשעם ישראל יצאו ממצרים, הם היו שקועים ב-49 שנים של טומאה. לכן הספירה היא מ-1 ל-50: בכל יום עלו עוד שלב ונחלצו מעוד רמה של טומאה, עד שהגיעו לטוהר ביום החמישים, וקיבלו את התורה. ב"ספר החינוך" מובא: "לפי שכל עיקרן של

עורך: דודו כהן • עורכת משנה: דבי רייכמן • עריכה גרפית: שני מויאל • הפצה ולוגיסטיקה: תליה זכריה ואסתר שמיר
רוצים לקבל 50 עלונים עד לבית עם שליח, ולהפיץ בבית הכנסת או בסביבתכם הקרובה? חייגו 073-2221388

גם אתם מוטרדים מהמצב?

מרגישים לחץ, חרדה, פחדים, מחשבות טורדניות?
מיטב המטפלים המוסמכים במחלקת 'נפשי בשאלתי' עומדים לרשותכם בכל עניין, בטלפון ובמייל.

חמיו נשלח מעולם האמת כדי להחזירו בתשובה

חמיו נשלח מעולם האמת כדי להחזירו בתשובה "מרגש לראות את הכיפה, המזוזה והפמוטות... מה עומד מאחורי השינוי המופלא?"

מספר הגאון הגדול רבי יצחק זלברשטיין שליט"א: סיפר לי יהודי נכבד מעשה מופלא שהתרחש בארה"ב.

נסעתי לארה"ב לצורך עיסוקי, ועיקר חנייתו היה בעיר מיאמי השוכנת לחוף הים. בעיר זו מתגורר בן דודי, שלא ראיתו מזה שנים רבות, ואף שידעתי שהוא רחוק מאוד משמירת תורה ומצוות, בכל זאת רציתי להיפגש עמו ולהתוודע למצבו.

התקשרתי אליו ושאלתי אם הוא מעוניין להיפגש, והוא ניאות לכך בחפץ לב והזמין אותי לבוא אל ביתו. והנה מיד בראותי אותו, נדהמתי מאוד לראות כיפה חבושה לראשו... חשבתי בלבי שאולי חשב את הכיפה לכבודי, אך בהיכנסי למעונו המפואר הבחנתי להפתעתי הרבה במזוזה מהודרת המעטרת את פתח הבית, דבר שלא היה אצלו בפעם האחרונה שביקרתי במקום. מה גדלה תדהמתי כאשר נכנסתי לסלון, ועיני נתקלו בפמוטות השבת, בסידורים ובחומשים, בספרי קודש ובעוד פריטים יהודיים... לא יכולתי להתאפק ושאלתי אותו: "ראה נא, יקירי, אני מבחין שחל שינוי מסוים בחיך. מרגש כל כך לראות את הכיפה חבושה לראשך, את המזוזה שנקבעה בפתח ביתכם, ספרי קודש ופמוטות... תוכל נא לספר לי מה עומד מאחורי השינוי המופלא שחל כאן?". והאיש החל לספר דבר-פלא שערב עליו.

"ביום ראש השנה האחרון ישבתי במרפסת ביתי, וצפיתי במרחבי הים הגדול אשר מול הווילה שלי. לפתע הבחנתי בנחיל גדול של אנשים היוצאים מבית הכנסת והולכים לכיוון הים. אף על פי שהייתי רחוק מאוד מיהדות, ושנים רבות לא נכנסתי לבית הכנסת, נזכרתי שמדובר במנהג שבו משליכים היהודים את חטאייהם לים ביום ראש השנה - 'תשליך'. המראה המפליא של 'נחיל היהודים הדתיים' הצועד לעבר הים הזכיר לי את אבי המנוח, שהיה לוקח אותי בתור ילד לעשות 'תשליך' בים. בהחלטה של רגע אמרתי לעצמי, שגם אני אצטרף ליהודים הללו לכיוון הים. הלכתי... ועמדתי נרגש בין היהודים האוחזים בידיהם סידור ומתפללים.

"מאן דהוא ניגש אלי ותחב לידי סידור, והצביע על הקטעים הנאמרים. אמרתי את נוסח התשליך בהתרגשות יחד עם שאר היהודים. התשליך הסתיים, ופניתי לשוב לעבר ביתי, ואז אני מרגיש דפיקה על גבי...

"הסתובבתי, ולנגד עיני עומד יהודי מכובד, גבוה והדור פנים, השואל אותי בהארת פנים: תאמר לי, יהודי, שופר כבר שמעת היום? השבתי בשלילה. מיד הוא הוציא מכיס בגדו שופר קטן, ביקש שאשמע ואתכוון לצאת ידי חובה, ותקע בשופר כמה תקיעות. כשסיים, פנה אלי ואמר: "קוראים לי משה כץ", והלך לדרוכו. חזרתי לביתי נפעם כולי. שיתפתי את אשתי בחוויות שהיו לי בתשליך, ואף תיארתי בפניה את האיש הדור הפנים שתקע עבורי בשופר, וסיימתי: "משום מה האיש החליט להיפרד ממני תוך כדי שציין את שמו - משה כץ". אשתי שמעה את השם, ומיד פרצה בבכי מר, ותוך כדי הבכי ביקשה שאתאר לה שוב, באופן ברור, את צורתו וקלסתר פניו של היהודי ההוא. התברר שאותו 'משה כץ' לא היה אלא אביה של אשתי, שהיה תלמיד חכם ובעל תוקע בעיר פרשבורג שבהונגריה ונרצח בשואה, כך שמעולם לא הכרתיו. וכיוון שאשתי שינתה את שם משפחתה, לא ידעתי ששם משפחתה הקודם היה 'כץ'... ואכן, סיים בן-הדוד ממיאמי, מאותו רגע השתנו חיינו..."

סיפרתי את הסיפור לרב חיים קניבסקי שליט"א, והוא אמר שבהחלט ייתכן שהיה זה גילוי מן השמים לבני הזוג כדי שיפגשו במעשיהם, וכבר מצינו דברים כאלה בחז"ל.

מתוך הספר "102 סיפורים ששינו לאנשים את החיים". להזמנות חייגו להידברות שופו.

העולם מוכר חיצוניות

איך נוכל לדעת בוודאות שהמהפכה הצרפתית? אךן התרחשה?

עורך דין צעיר וחסר-ניסיון חונק את משרדו החדש. לאחר שלושה ימי ציפייה מורטי עצבים מגיע, סוף-סוף, הלקוח הראשון. עורך הדין הטרי מבקש להרשים את הקליינט, ועוד לפני שהאורח מתיישב, מרים ידינו הצעיר את שפופרת הטלפון, ומתחיל לדבר.

"כן, אדוני השר, עדיין לא הספקתי לטפל בתיק שלך, מרוב העומס, אבל כבר מחר אעשה מאמצים לפנות לי זמן לתיק החשוב הזה". בלי לחכות רגע, הוא מרים את הטלפון השני. "הלו, סליחה על ההמתנה. אני מדבר עם לוס אנג'לס? מה לגבי התיק הפלילי ששלחתם אלי?".

בתנועות שפתיים הוא מבקש סליחה מהלקוח, ורומז לו לשבת. הלקוח מתיישב בשקט, ועורך הדין מרים את שפופרת הטלפון השלישי, ומכריז לתוכה בביטחון: "אדוני השופט, כבודו יודע שאני אמין ודייקן. אין לך מה לדאוג, התיק בידיים הטובות ביותר שיכולת לבחור". "כן, אני איתך", הוא פונה אל הלקוח. "סליחה, אני פשוט עמוס מדי. במה אני יכול לעזור לך?".

"אני מחברת 'בזק'", מחייך הקליינט. "באתי לחבר לך את קו הטלפון". העולם בחוץ מוכר חיצוניות. היהדות מציעה לך - אמת.

מהי ההוכחה הטובה ביותר לכך שהיתה שואה? כיצד מוכיחים את נסי מצרים?

ראשית, נברר לעצמנו, באופן כללי, כיצד ניתן לבחון אירוע היסטורי, ולוודא בבידור, האם הוא אכן התרחש במציאות, או לא. נוכל להיעזר בדוגמא הבאה: האם המהפכה הצרפתית, אכן, התרחשה? ננסה לערוך סקר, ונציג למשתתפים את השאלה הנ"ל - האם אתה מאמין, שהמהפכה הצרפתית, אכן, התרחשה? אין ספק, כל בר דעת יענה בביטחון תשובה חיובית.

כשישאל האדם - אולי אתה טועה? אולי זו סתם המצאה? שוב יענה בביטחון, "מה פתאום?! לא ייתכן! הרי זה כתוב בספרי ההיסטוריה, והצרפתים אפילו חוגגים מדי שנה ב-14 ביולי, לזכר המהפכה". עכשיו נמשיך ונבחן דוגמא נוספת, קרובה אלינו הרבה יותר - שואת אירופה.

האם ניתן יהיה להוכיח בעוד חמישים שנה, שהשואה האיומה אכן התרחשה? באותה עת כבר לא יהיו עמנו ניצולי שואה, שיוכלו להעיד ממקור ראשון, על כל אשר התרחש. יהיו תמונות, אבל תמונות קל מאד לזייף. יהיה חומר כתוב, אבל חומר כזה קל מאד לשכתב.

אם כן, על סמך מה ניתן יהיה להאמין ולדעת, שהייתה שואה? העדות החזקה והברורה ביותר לעניין זה היא העדות העוברת במשפחה, מאב לבן, מסב לנכד, וכל בן מספר לבנו אחריו, עד סוף כל הדורות. כאשר העדות המשפחתית הזו קיימת אצל מיליוני אנשים, המסמכים תומכים בה, והתמונות והספרים מזכירים באופן תמידי את קיומה. עדות של מיליוני אנשים - אשר חיו באותה תקופה - שנרשמה ותועדה בספרי ההיסטוריה, והועברה מדור לדור, מהווה עדות היסטורית חזקה ומבוססת לאימות האירוע.

עוד בנושא זה - בשבוע הבא בעז"ה.

לרכישת ספרו של הרב יצחק פנור "המכתב" חייגו להידברות שופו: 073-222-1250. או באתר shops.hidabroot.org

Advertisement for 'Mishat Lem' (מ.ש.ת.ל.מ.) featuring a man holding a product, a car, and various promotional offers. Text includes: 'עכשיו יותר חמדים מ.ש.ת.ל.מ. להפיץ את עלון הידברות! ולהצטרף ל-219,700 חזני הרבינו', 'עדיין לא הצטרפתם לנבחרת המיץ עלון הידברות!', and 'הזדונו והיכנסו להגרלה 073-222-13-88'.

חינוך ילדים

הרב אפרים אורשלימי

עזבו את הקו

כאן מגיעה אלינו שעת מבחן האמונה, שהלא זה הוא הזיווג הראוי לבנו או לבתנו. גם אנו לא מושלמים

בתי נישאה בשעה טובה ומוצלחת לבחור מתחזק, שנכנס לשיבה ויצא אחר כך לשוק העבודה, אבל עדין מקפיד על ג' תפילות במניין וכן על דברים בסיסיים של יהודי ששומר תורה ומצוות. כיוון שזו הבת הראשונה שלי שהתחתנה, אשמח להבין כיצד להתייחס מבחינת חינוך הבנים לכל מיני תופעות שקשה לי לסבול אותן כאשר אני רואה שהזוג הצעיר מגיע אלינו הביתה. רציתי לקבל כלים ובכלל "להאיר" לדעתי להרבה משפחות שאין להן הידע כיצד להתייחס לכל מיני דברים שבהם הם לא רואים עין בעין את נבכי החיים כמו החתנים או הכלות שלהם.

ראשית נקדים ונאמר ששליחותנו בעולם לחנך את ילדינו מתחילה עוד לפני הרגע שבו הם נולדו - עד גיל זקנה ושיבה, שבורא עולם מעניק לנו את הכוחות בס"ד לבצע את שליחותנו. מצוות "חינוך הבנים" לא מתבטלת ברגע שהבן או הבת מקימים את ביתם עם בן/בת זוגם ופורחים לקן שלהם.

למרות כל זאת, חובה עלינו לתרגל את עצמנו, כי אף על פי שקשה לפעמים לקבל את הנטע החדש המסתפח אל נחלתנו, מכל מקום כאן מגיעה אלינו שעת מבחן האמונה, שהלא זה הוא הזיווג הראוי לבנו או לבתנו. וכמו שאנו לא מושלמים - כך גם הנטע החדש שהגיע אלינו אינו מגיע מארץ השלימות.

נקודה חשובה נוספת היא הזמן. תנו לתקופת קשיי ההסתגלות לעבור, אל תרצו אחרי הזוג הנשוי, אל תרצו לחפש קרבתם, אך האירו להם פנים כשהם מגיעים. המתינו באורך רוח שהם יבואו אחרים. ההשתוקקות לאחוז אותם קרוב אליכם - תוביל בדיוק להיפך מכך.

למגירת לב, רבים הם המקרים בהם ההורים עצמם אינם מוכנים נפשית לשלב כה מכריע, שבו פתאום מישוהו אחר קובע את סדר החיים של בנם או בתם. לפעמים גם קשה מאוד להורים להבין שהבן-יקיר, שהיה רגיל להתעניין יותר, לבקר ולהתייעץ, מרגיש את עצמו כבר "הארי שבחבורה" ופונה למסלולים משלו. הניחו להם, בבקשה. אם הם באים להתייעץ - נהדר, העניקו להם מניסיונכם, וגם זאת בתנאי שלעולם לא תפגעו אם הם לא יקשיבו לכם. אך בטרם נשאלתם - אל תתנו עצות. העצות שלכם שוות זהב, אל תמכרו אותן בחינם.

גם אם אתם רואים משהו שלא מוצא חן בעיניכם, לעולם, אבל לעולם, אל תדברו סרה עם בנכם או בתכם על הצד שכנגד, וזאת גם אם הצד השני עושה שגיאות. חשוב שבניי כי למידה עצמית מן השגיאות - זהו בית הספר של החיים, וככל שיקדימו לשגות, להיכוות וללמוד לקח - כן ייטב להם. אם תנסו למנוע מהם בכוח הליכה בדרך מסוימת, הם ידמו בנפשם כי אתם חוסמים להם את הדרך. המתינו קצת, הם יהיו מיושבים יותר בדעתם, ואז הם יבינו ששווה יותר להתייעץ עם הורים שכבר פסעו במשעול החיים.

ניתן לומר שברוב המקרים נדרש היום מההורים להאיר, לחייך, לתמוך כשצריך - אך להיות עם פה סגור בכל הדברים שמציקים לכם, שבהם אתם לא רואים עין בעין את הכיוון והדרך. השכילו להגביר את השכל הקר על הרגש החם, וברוב המקרים העדיפו לשתוק (שתיקה שקטה בדווקא, ולא רועמת שצעקתה מחתכת באוויר). בהצלחה.

לשאלות למדור - a0504168883@gmail.com, לרכישת ספרי חינוך ילדים של הרב אפרים אורשלימי חייגו להידברות שופו 073-222-1250

נוער מתמודד

הרב דן טיומקין

אי אפשר לגרש חושך עם מקלות

כשלוקחים לילד משהו - צריך לתת לו גם תחליף. ולמתבגר, התחליף צריך להיות מתוחכם

הרבה מהנערים המתמודדים סובלים מחוסר איזון בין הדחפים החזקים שלהם (סוס גדול) לבין כוחות ריסון חלשים (רוכב קטן). מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל קרא להם: "נשמות גדולות בכלים קטנים". הפער וחוסר האיזון הזה מתפרץ בגיל ההתבגרות ושולח אותם למסע כואב, וכדי לסייע להם לקצר את המסע, יש אפשרות לטפל ולסייע להם, דרך הקטנת הדחפים (להקטין את הסוס) שאותה ניתן לעשות בעיקר דרך משמעת חזקה חיזונית (או טיפול תרופתי כשיש צורך רפואי).

שזה יעיל רק בטווח קצר זמני, או דרך הגברת כוחות הריסון, וזה כנראה עיקר התפקיד והשליחות שלנו, אף על פי שזו דרך ארוכה יותר, כי היא בת קיימא לטווח הארוך: ללמד אותם לא לסמוך על תגובה ראשונית אימפולסיבית, אלא לעצור, להתייעץ, לחשבן. לייצר שגרות ברורות. ללמד אותם לטפל ב"חשוב" ולא רק ב"דחוף". לפתח יכולות ניהול עצמי, תעדוף ו שליטה עצמית.

ההדרכה והליווי כאן קריטיים, כי לא כל הנערים קיבלו כוחות שווים, ולכן אין מה לצפות מאלה שקשה להם, שילמדו ויסתדרו לבד. זה לא עובד ככה. בזה שנסייע להם, עדיף כבר מגיל צעיר, דרך חוויות הצלחה, דרך קשר של אמון ואהבה עם ההורים והמורים, ניתן להם מוטיבציה להצליח וכלים לצמצם את הפער בין הדחפים החזקים לכוחות הריסון המוגבלים.

חשוב לזכור לאורך כל הדרך, שהם לא עושים לנו דווקא. הם באמת זקוקים לעזרה, ובטווח הקצר צריך להתאים את המשימות שלהם ליכולותיהם, ובמקביל, להכיר בנפילות הבלתי נמנעות שהן דרך הצלחה, בחינת: "שבע יפול צדיק וְקָם" (משלי כ"ד ט"ז). והעיקר - לא רק לאסור ולהגביל, אלא לחפש ולתת תחליפים שיעצימו וישפרו את הביטחון והערך העצמי.

לדוגמה. שמעתי מהרב חיים דוד קובלסקי (מארגון "מאורות הדף היומי"), שסיפר בשם אביו, הרב צבי קובלסקי זצ"ל, שסיפר על בחור ישיבה אחד שהחל לנהוג בהנהגות בעייתיות מאוד. ראש הישיבה בה למד התרה בו שאם ימשיך לנהוג כך - הוא יסולק, וכשהתראותיו לא הועילו, והבחור המשיך במעלליו - ראש הישיבה רצה לסלק אותו. כשנודע הדבר למרן החזון איש, הוא ביקש מראש הישיבה שיקרא לאותו בחור אליו. כשהבחור הגיע לבית החזון"א, הרב לא הוכיח אותו ולא גער בו כלל, אלא רק שוחח אתו בלימוד, הרבה לשבח אותו על סברותיו הישירות ואף למד איתו בחברותא. למעשה, זה באמת עזר, והבחור הצליח עם הזמן להיגמל ממנהגיו הרעים.

החזון"א הסביר כיצד הצליח איתו, ואמר כלל גדול בחינוך: "אי אפשר לקחת משהו, בלי לתת תחליף". אי אפשר רק להתרות ולאיים, ולצפות שבזה תיפתר הבעיה, או כלשונו של החזון"א: "אי אפשר לסלק חושך עם מקלות, צריך לתת תחליף של אור". רואים בגיל קטן כמה זה נכון. אם לוקחים לילד משהו, צריך לתת לו תחליף כדי שלא יבכה. כשהוא ילד - זה קל, כל צעצוע יכול להיות תחליף. אם רוצים לקחת למתבגר משהו, צריך לתת לו תחליף מתוחכם יותר: התחליף הזה יכול להגיע דרך הנאה בלימוד או חווית הצלחה אחרת, התחליף הזה יכול להיות כבוד ותשומת לב, אפשר גם שילוב של השניים. אבל זו הדרך לתת כוחות לבחור להתמודד מול יצרו ודפוסי ההתנהגות השליליים שסיגל לעצמו.

בשבוע הבא נמשיך לדבר על דרכים ורעיונות למציאת "תחליפים דקדושה" לפיתויים החזקים שבדור.

לרכישת הספר "בוטר המלאכים", ארגו כלים להורי המתבגר מאת הרב דן טיומקין, חייגו להידברות שופו 073-222-1250

הכתובת לקבלת פתרונות הלכתיים מקצועיים וממהירים, ליישוב כל סכסוך ממון. בהסכמת הצדדים! על פי ג'דרי ההלכה! תואם את חוק הבוררות!

עושים שלום באמת!

המשפחה מסוכסכת במשך שנים בגין ירושה ובזמן קצר הגעתם להסכם, ושלום המשפחה נשמר

חיפשתם להחליטין עפ"י ג'דרי ההלכה וסוף סוף זה אפשרי בשעות הערב

היה לכם הפסד מתמשך מהתנגדות השכן לתוספת הבניה ובי"ה הסכמתם על פתרון

קו ההלכה

הרב ירון אשכנזי

מהלכות ספירת העומר (א')

מה יעשה מי ששכח לספור, ומתי בדיוק כדאי לספור ספירת העומר?

אור לציון חלק ג' פרק ט"ז הלכה ו').
מצוות ספירת העומר למנות ימים ושבועות. אמנם אם הזכיר את מניין הימים, ולא הזכיר את מניין השבועות, או להיפך, שהזכיר מניין השבועות ולא את הימים, האם הפסיד את הספירה?
 אם נזכר במשך הלילה או היום למחרת, ימנה מיד בלא ברכה, ואם נזכר רק בלילה שאחריו, יכול למנות בשאר הימים בברכה (חזון עובדיה יום טוב עמוד רנ"א).

מי שהרהר ספירת העומר בלב, האם יצא ידי חובה?

ספירת העומר צריכה להיות בדיבור בפיו ובשפתיו, אבל בהרהור לא יצא (כן כתב המשנה ברורה בביאור הלכה סי' תפ"ט). לכן אם הרהר בלבד, יכול לברך אח"כ ולספור ספירת העומר בביטוי שפתיים (יביע אומר חלק ד' חאו"ח סימן ג' אות י"ז). ולכתחילה צריך גם להשמיע לאוזנו, ואם לא השמיע לאוזנו - יצא (יבי"א שם סימן י"ח וחזון עובדיה שם עמ' רמ"ג).

073-3333-300

הידברות וקו ההלכה בשירות ללא תשלום, למענכם. לכל שאלה בהלכה, חייגו עכשיו 073-3333-300

מי שמסופק אם אתמול ברך על העומר, או שמסופק אם אמר את המספר הנכון, האם יכול להמשיך ולספור בברכה, או לא?
 מי שנשתפק אם ספר העומר בלילה הקודם, סופר בברכה. והוא הדין אם מסופק אם ספר בלילה הקודם את המספר הנכון או לא, יוכל לספור מכאן ואילך בברכה (חזון עובדיה שם עמ' רל"ח).

היה עומד בבין השמשות ונזכר שלא ספר אמש ספירת העומר, וגם במשך כל היום לא נזכר מזה, מה יעשה כעת?
 יספור מיד הספירה של אמש בלי ברכה, ואחר צאת הכוכבים יספור העומר בברכה (חזון עובדיה יו"ט עמ' רל"ח). ומכל מקום במקרה כזה יזהר שלא יספור העומר בכל יתר הלילות אלא לאחר צאת הכוכבים. וזמן בין השמשות לעניין זה הוא שלוש עשרה וחצי דקות אחרי השקיעה ולא לאחר מכן (חזון עובדיה שם, ועיין

מי שיש לו מניין קבוע לתפילת ערבית בשעה מאוחרת, האם יקדים לספור העומר לפני כן, או שימתין לברך יחד עם הציבור?
 אפילו אם יש לו מניין קבוע לתפילת ערבית, עדיף שיקדים לספור ספירת העומר בזמנה ויתפלל תפילת ערבית אח"כ, ולא ימתין לספירת העומר אחר תפילת ערבית (כן מבואר במגן אברהם סימן תפ"ט סעיף קטן ז', ומשנה ברורה שם סעיף קטן י"ח, ואור לציון).
שכח לספור ספירת העומר, כיצד ינהג?
 אם שכח לספור בתחילת הלילה, סופר כל הלילה ובברכה, ותיכף כשיזכור - יספור, ולא יאמר "כיוון שאיחרתי איחרתי, ואמתין עוד מעט" (כף החיים סימן תפ"ט סעיף קטן י"ב). ואם שכח לספור בלילה, יספור ביום בלא ברכה, ובערב שלאחר מכן יכול להמשיך ולספור בברכה, והוא הדין אם שכח כמה לילות ובכל פעם נזכר ביום וספר (בלי ברכה), חוזר וממשיך לספור מכאן ואילך בברכה (שולחן ערוך שם סעיף ח', וחזון עובדיה יום טוב עמוד רל"ז).

הידעת?

דבי רייכמן

7 עובדות מפתיעות שאולי לא ידעתם

מהן הקרניים הלא ידועות, איזה כוכב מרפא את עצמו, ואיך מפרקים קרן אור?

בעולם? האי הגדול ביותר בעולם הוא גרינלנד, אי שממוקם בצפון האוקיינוס האטלנטי, סמוך לקנדה שבאמריקה הצפונית. האי עצמו שייך לדנמרק, אך מתנהל בו שלטון אוטונומי. האי המיוחד הזה מכוסה בקרח ב-84% משטחו.
הידעתם כיצד מפרקים קרן אור? קרני האור של השמש מכילות 7 צבעים, שלכל אחד מהם אורך גל שונה. כאשר מצביים מנסרה (פריזמה) מול קרני השמש, הן מתפרקות לאורכי הגל השונים, ובצידה השני של המנסרה ניתן להבחין בקשת צבעונית. זהו גם האופן בו נראית הקשת בשמים - כאשר קרני השמש עוברות דרך טיפות הגשם, המשמשות כמנסרות.
הידעתם מהו פריסקופ? הפריסקופ הוא משקפת ייחודית, ששימשה צוללות על מנת לראות את המתרחש מעל פני המים. היא בנויה ממראות המוצבות בזווית מתאימה, כך שהן משקפות כיוונים אחרים, על פי הכיוון אליו מסובבים את הפריסקופ.

הידעתם מדוע דגים חיים בלהקות? מרבית הדגים חיים בלהקות, חלקן קטנות יחסית וחלקן גדולות מאוד, המגיעות עד למיליוני דגים בלהקה אחת. המטרה היא להטעות טורפים ולהקשות עליהם לצוד דג אחד מתוך הלהקה הגדולה.

הידעתם שכוכב ים יכול לרפא את עצמו? כוכב הים הוא בעל חיים ייחודי שחי במים. אין לו עצמות ואין לו מוח. לרוב כוכבי הים יש 5 זרועות, ולחלקם זרועות מרובות יותר. אם כוכב הים מאבד זרוע, הוא מסוגל לגדל אותה מחדש. למעשה, כל עוד החלק המרכזי של גופו נותר שלם, הוא יכול להצמיח את שאר חלקי הגוף במקרה של פגיעה.
הידעתם היכן נמצא האי הגדול ביותר

הידעתם שאת החלבה מכינים ביד? הממתק הוותיק הזה, החלבה, מיוצר מערבוב של טחינה גולמית, העשויה משומשום, עם סוכר. הלישה של הטחינה עם הסוכר נעשית בדרך כלל ביד, משום שערבוב במכונה יוצר בחלבה סיבים שנוטים להיקרע, ובאופן כללי יוצר חלבה איכותית פחות.
הידעתם מהן קרני X? וילהלם רנטגן גילה את קרני הרנטגן, אשר חודרות דרך חומרים רבים, מאפשרות צילום יעיל של עצמות הגוף ומשמשות גם למטרות מועילות רבות אחרות. הוא גילה את הקרינה אך לא הכירה, ולכן כינה אותה "קרני X", כלומר, קרניים לא ידועות. אף שהקרינה נקראה אחר כך על שמו, רנטגן, בשפה האנגלית הכינוי "קרני X" עדיין נותר בשימוש.

גילויים מרעישים

בכרך החדש! שיצא לאור בימים אלה

חלק חמישי בסדרה שממשיכה להדהים את עולם המדע. עכשיו בכרך חדש ומרתק במיוחד מאת הרב"ג זמיר כהן

כולל צילומים נדירים ומרהיבים

חדש! חלק ה' בסדרה

משלוח חינם עד הבית! מחיר מביע מיוחד! ברכישת הסט המלא

להזמנות: 073-222-12-50
shops.hidabroot.org

משלוח יום בארץ ישראל ועד שלהי בית המקדש השני
 • דניאל וחזיונות תהי ישראל • אלכסנדר מוקדון וארץ ישראל תחת שלטון יוון • גזירות אנטיוכוס • מרד התשמאנים ושושלת בית חשמונאי • מלכות הורדוס • פנים בית המקדש השני וכלי המקדש • ממצאים מירושלים של ימי בית שני • משפחות כהנים במצא הארכיאולוגי

שלה ארנקך (ב')

כבר סיכמנו, שאם הרב חיים זאיד יוצא עם ארנק גדוש - רוב הסיכויים שהוא מאבד אותו ומוצא סיפור במקומו. אלא שבסיפור הזה, הוא מאבד את ארנקו פעמיים ביום אחד - מה שמעניק לנו שני סיפורים עם סוף משותף ומפתיע...

הרב זאיד רץ למציל ולהנהלה. הוא ביקש להפעיל את המצלמות, אך הם אמרו לו: "אין מצלמות. יש פה שלטים במקום מצלמות". הרב זאיד לא אומר דבר לבנו, כדי לא להרוס לו את מצב הרוח יותר מכפי שהוא הרוס ממילא. הוא מגיע הביתה, שפוף כולו, מספר לאשתו מה קרה, והיא, אף שהיא אשתו של הרב זאיד וכבר רגילה לסיפורים, עניין אחד הוא סיפורים מוזרים ועניין אחר הוא לאבד ארנק עם הרבה כסף וכרטיסי אשראי וחוב שגם ככה לא היה צריך להילוות מההתחלה...

אתי וישפריץ עליי מים ואני עליו".
...
הרב זאיד מבין שכלתה אליו הרעה. אין שום מצב שהוא לא נכנס לברכה. בצד לו, התחיל לחשוב על כל מיני מחבואים. ואז עלתה במוחו מחשבה מקורית, או לפחות זה מה שהוא חשב באותו רגע: אני אחלוץ את נעלי, אדחוף את הארנק הכי עמוק שאפשר, ולאחר מכן, כך הבריק, אדחוף שם את הגרביים, בדיוק אלה שהלכתי אתן כל היום, וגם אם מישהו יחשוב על המחבוא הזה, בטוח המיקום, איך לומר, ירתיע אותו.

סיפור מהחיים
חיים ולדר

בשבוע שעבר נתן הרב זאיד את השקלים האחרונים שבכיסו לאדם שנזקק לנסיעה, במקום להשתמש בהם לארוחה חשובה לעצמו. ואז הוא יצא לברכה עם בנו.

הם יושבים וחושבים מה לעשות. הרב חיים אומר לרעייתו: "אנחנו צריכים לבטוח בקב"ה, כנראה נגזר עלינו משמיים הפסד כזה, אין מה לעשות". בחצות הולך הרב זאיד לישון, עייף ויגע.

”אני מסתכל על התמונה ורואה את התמונה שלך. אני אומר לעצמי: רגע, מה קרה לרב הזה? בבוקר היה עם זקן, עכשיו עשה קוקו למעלה? מה קורה כאן?”

בשעה אחת מצלצל הסולוארי שלו. "ערב טוב, הרב זאיד, אתה ער?".
"עכשיו כן", עונה הרב זאיד את תשובתו הקבועה לכאלה שמתקשרים באמצע הלילה, ואחרי שמצליחים להעיר אותו שואלים אם הוא ער... סוג של וידוא הריגה. "מי כבודו?".
"נו באמת, אתה לא זוכר אותי?".
עכשיו הוא גם רוצה שאזכור אותו, המטלפן האלמוני. לא בטוח שכדאי לו.
"זה אני, יוחאי מהרכבת מנהריה ששילמת לו את הנסיעה".
"מה רצית?".
"תגיד, איבדת ארנק?".
"מה???", זועק הרב זאיד ורוצה להוסיף:

והרב זאיד מצטרף אל בנו, ושניהם קופצים לברכה ושוחים ונהנים עד השמיים. השחייה משכיחה מהרב זאיד את כל תלאות היום, את הרעב, את הבחור המוזר וכמובן את הארנק...
לאחר שעתיים הם חוזרים למלתחה, ובדרך נזכר הרב זאיד בארנק שלו. הוא רץ לכיוון הנעליים, טומן את ידו ונתקל בגרב. יופי, הוא שמח, אבל שמחתו ארכה בדיוק חצי רגע, כי מתחת הגרב היה אמור להיות ארנק. אבל הארנק החליט לשחות משם. בעצם, מישהו החליט לדוג אותו, והמישהו הזה היה אדיב מספיק כדי להחזיר את הגרב למקומה.
2800 שקל, כרטיסי אשראי ושטר חוב שנפרע זה עתה...
איזה יום קשה.

רב זאיד מביט אנה ואנה לחפש לוקרים שאפשר להניח בהם חפצים אישיים, אך במקום לוקרים, הוא רואה מודעות ענק המזהירות בזו הלשון: "אין הברכה אחראית לאובדן או גניבה של חפצים", ועוד מודעות המזהירות מפני גנבים המסתובבים במקום. הרב זאיד מבין שלהשאיר את הארנק שלו בכיס, או בכל מקום אחר וללכת לברכה, זה כמו להעניק מתנת חינם לאינשי דלא מעלי שירדו על הארנק שלו, כמו גם למחול מחילה גמורה על החוב שגם ככה הוא קרוב לומר עליו קדיש.
הוא אומר לבנו: "אתה יודע מה? לא נראה לי כל כך שאכנס לברכה. אני אסתובב כאן ונהיה ביחד, בסדר?".
הבן מסתכל על אביו במבט השמור רק לילדים שאבא שלהם עוד פעם הולך לעשות להם את זה. "אתה לא עושה לי את זה", אומר הבן, "אתה מתרוצץ בכל העולם, גם אני רוצה אבא שישחה

073-3333-300

24 שעות ביממה

האם מותר להיכנס לברכה ביתית בשבת?

- שלושה 1** מענה הלכתי
- שלושה 2** ייעוץ זוגי ושלוש בית
- שלושה 3** דיני ממונות וריבית
- שלושה 4** ייעוץ בנושאים נוספים, סימנרים ושיעורים באזור מגורכם
- שלושה 5** רשת בתי ההוראה
- שלושה 6** הרצאות של הרב זמיר חן שליט"א

הידברות

קו ההלכה

מענה אנושי הלכתי

הצטרפו אלינו 2-5 שאלות בלבד

רוסית פרסית ספרדית צרפתית אנגלית

היהודי החושב

להיות יהודי

» המשך מעמוד 2

הרומאים: היהודים הללו היו מצורעים שגורשו ממצרים, "גזע ששנוא על האלים", הם עובדים את החמור, "לבם נמשך אחר העצלות וגם את השנה השביעית הפרישו לבטלה" (טקיטוס, המאה ה-1 לספירה למנינים).

הנוצרי: היהודים הללו הם גזע מקולל כי שלחו את אלילנו הצלוב להריגה, בפסח הם חוטפים ילדים גויים כדי לאפות מדמם מצות (האינקוויזיציה, עלילות דם באירופה).

המוסלמי: היהודים הם גזע טמא שאסור לבוא אתו במגע. הם נענשו בגלות ושיעבוד בגלל שסילפו את התורה האמתית של מוחמד (אבו זכריא יחיא אלרקלי).

הנאצי: יהודים אמנם מדברים גרמנית ומתבוללים באירופה, אך הם למעשה גזע טפילי חסר-מדינה שמנסה לשלוט בנו. המוסר היהודי הורס את העולם, הוא אויב האנושות (היטלר, המאה ה-20 למנינים).

הטרויסטי הערבי: אמנם יש לנו ארבעים מדינות בעולם, אך גם הארץ היחידה שהיהודים כבשו למעשה שייכת לנו, ודינם לטבוע בים - אף היהודים שגרים בחוף לארץ, מאחר שהם גזע מסוכן שרוצה לשלוט על העולם (המאס, חובאלה, דאעש, איראן).

קחו את שבעת השונאים הללו מרחבי ההיסטוריה, והושיבו אותם בחדר אחד. מהר מאוד ניווכח כי התרבויות והאידיאולוגיות הללו שונות לחלוטין זו מזו, ואין סיכוי שיגיעו אי פעם להסכמה. היוונים האמינו בעליונות תרבותם, אך גם הרומאים. הנוצרי מאחל למוסלמי גיהנום על הכפירה בנביאו, וכן להיפך. הנאצים והקומוניסטים כפרו בכל הדתות. לא נמצא בין האנשים האלה אף מכנה משותף מלבד זה: היהודים אין להם מקום בעולם! האנטישמיות היא אותה אנטישמיות, אך הסיבות לה רבות מספור, והשתנו מקצה לקצה במשך הדורות וחילוף התרבויות. אין אף עם אחר בעולם שחוהה את השנאה האנטישמית שאנו חווים לאורך ההיסטוריה.

הקובייה נופלת פעם אחר פעם אחר פעם על המספר שש, במשך אלפי שנים. צירוף מקרים? ובכן, התורה הכריזה שכך יהיה: "ובגוים ההם לא תרגיע ולא יהיה מנוח לכף רגלך" (דברים כ"ח, ס"ה); "והיית לשמה למשל ולשנינה בכל העמים אשר ינהגך ה' שמה" (דברים כ"ח, ל"ז), רש"י: "לשון ושנתם, דברו בך".

על זאת ועוד, נרחיב בעז'ה בכתבה הבאה.

...

הרב זאיד אומר לו: "קודם כל, תבדוק בארנק כמה כסף יש".
הבחור בודק. "יש כאן כרטיסי אשראי וניירות".

"שטרות יש?"
"לא, אין שטרות."
"היו שם 2800 שקל".
"תרוקן את הכיסים שלך", אומר יוחאי, "כי אני מרוקן לא טוב", שומע הרב זאיד את השיח הדיפלומטי.

"חכה, כבוד הרב, הוא מרוקן. יש ים כחולים, כבוד הרב, תן לי לספור". הוא סופר. "כבוד הרב, יש כאן 13 כחולים וצהוב אחד של מאה. חסר מאה שקל".

'הגנב מוציא עוד 25 שקל. 'אני קניתי סוכריות ועוד כמה דברים', אומר.
"מה לעשות, כבוד הרב?"

"עוזב, תן לו", אומר הרב זאיד, "זה שהוא נגע בגרביים שלי - זה העונש הכי גדול שלו. מגיע לו פיצוי מאה שקל. רק תסתכל אם כרטיסי האשראי שם ואם יש שם שטר חוב בפנים".

יוחאי בודק. "כן, הרב, שלושה כרטיסי אשראי ושטר חוב, וכעת גם הכחולים והצהוב. מה לעשות עכשיו?"

"תזהיר את הבחור, קח ליתר ביטחון את השם שלו. ואם אתה יכול - קח מונית ובוא לכאן, אני אתגמל אותך".
בתוך חצי שעה היה הבחור בבני ברק אצל הרב זאיד. הם קצת התווכחו, הרב ויוחאי, כי הרב רצה לתת לו חמש מאות שקל פרס, והוא הסכים בסוף לקבל מאתיים ומונית חזרה.

...

"אגיד לך את האמת, לא אשקר", אומר יוחאי לרב. "ברגיל לא הייתי מתערב, אם בנאדם מצא ארנק - שימצא, זה לא העניין שלי, אבל מה שעשית לי שם בתחנה, זה הפך את זה לעניין שלי, אתה לא היית איזה סתם בנאדם. אתה עזרת לי, ועוד על חשבון האוכל שלך, אני כבר פעלתי כאן כאילו היה זה ארנק שלי".

הם נפרדו בידידות, באישון ליל, ואם במהלך היום עלה אצל הרב זאיד קצה של תמיהה מדוע סידר לו בורא עולם את היום ככה, כעת הכול היה ברור. לכל ניסיון של בורא העולם יש משמעות, מטרה וגם שכר.

לרכישת ספרו החדש של חיים ולדר "אנשים מספרים על עצמם 1 ו" ושאר ספריו לילדים, מבוגרים ונוער, חייגו להיברות שופר: 073-222-12-50 או באתר shops.hidabroot.org

"כייסת לי את הארנק?", אבל למזלו, הראש כבר עירני, מה שאי אפשר לומר על כל השאר, והוא נזכר שהארנק לא היה במצב של כיוס כשהם נפגשו.

"מאיפה הארנק שלי הגיע אליך?"
"אספר לך. אני כעת נוסע באוטובוס לחולון, ישבתי בספסל הראשון ליד הנהג. עולה בנאדם עם קוקו, שם את הרב קו על המשטח והולך. הנהג מבקש ממני: 'נשמה, תעשה טובה, הבנאדם שכח את הרב קו שלו, תעביר לו'.

"אני מסתכל על התמונה ורואה את התמונה שלך. אני אומר לעצמי: 'רגע, מה קרה לרב הזה? בבוקר היה עם זקן, עכשיו עשה קוקו למעלה? מה קורה כאן?', לא הסתדר לי.

"אבל אחרי שחשבתי עוד פעם - פה חשדתי. ואז חשבתי, מה שאני לא עושה הרבה בחיים, ואז עלתה אצלי הבנה ברורה שהבנאדם הזה הוא בכלל לא הרב זאיד.

...

"אחרי שקלטתי את התובנה הזו, אמרתי לעצמי: רגע, הרב זאיד נתן את ה"רב קו" שלו? לא יכול להיות, זה נחשב אצל הדתיים גניבה. ואני מעלה השערה אולי הבנאדם לווה ממך את הרב קו בלי לשאול אותך על זה לפני כן, אתה זורם אתי?"

'כן', אומר הרב זאיד, 'מנסה'.
"ואז אני ניגש לבנאדם בתחכום ואומר לו: 'תגיד, אתה הרב זאיד אתה?'.

הוא ישר מתחמק. לא עונה לי כן, לא אומר לי לא. יעני, שלא אדע את התשובה. אבל אני יודע את התשובה מהבוקר, ואני אומר לו: 'חביבי, אתה אומר לי מאיפה הרב קו, או שאני מזמין משטרה'.

"שלא תבין, כבוד הרב, אני סתם אמרתי לו, לא הייתי מזמין משטרה, כי אצלנו בשכונה זה כל כך מקובל. אבל אני אומר לו את זה בשביל הדיבור, אתה מבין, כבוד הרב? שאולי יוציא מידע'. והוא עונה לי: 'עוזב, פשוט מצאתי ארנק וזה היה בתוכי'.

'מצאת ארנק, אה?', אני אומר לו, 'חכה-חכה פה, אני מכיר אותך, הבנאדם זה נתן לי היום נסיעה מנהריה במקום ארוחה שלו'.

"בשלב הזה אני קולט שהוא מתכוון לברוח, ואני אומר לו: 'תקשיב לי, ותקשיב טוב. אם אתה זז מכאן, אז משטרה תהיה הדבר הכי טוב שיקרה לך היום'. הוא מחשב מיד את הדיבור שלי, ומבין שלא כדאי לו לעשות אפילו פרצוף של אחד שזז. כעת אני מתקשר אליך, כבוד הרב. תגיד מה אני עושה עם הבנאדם? מה שתגיד אני עושה".

מון הרב קנייבסקי בתשובות מרתקות בענייני שידוכים

מה לעשות כאשר הזיווג מתעכב, ומאיזה גיל של הילדים יש להתפלל על השידוכים שלהם? שידוכים במשנת הגר"ח קנייבסקי

אין שום עניין לחכות עד שהגדולה תתארס. אבל לגבי ההורים כרגיל, הסדר הוא הגדולה קודם, כמו שכתוב: 'לא ייעשה כן', אבל אם יש צורך - אפשר גם את הצעירה קודם."

האם לבקש רשות מהאח או האחות הגדולים?
ההורים לא צריכים לבקש את רשותה של הבת הבוגרת יותר, אם הם מבינים שצריך לשמוע במקביל גם לבת הצעירה, השיב הרב קנייבסקי, אך אפשר לומר לבוגרת שזו זכות עבודה להסכים. הרב מוסיף ומציין כי עצה זו הציע אביו, הסטייפלר במקרה מסוים, שאמר שזו זכות לגדולה, "ולבסוף שתי האחיות התארסו באותו שבוע."

אם מבררים על שתי חברות, האם אפשר לומר שרחל טובה יותר מלאה?
השיב הרב קנייבסקי: לא לענות בצורת השוואות.

שידוך מתעכב. מה אפשר לעשות? אלו תשובותיו של הרב:

1. לבחור - ללמוד מסכת קידושין. לבחורה - שתתפלל.
2. לקבל להיזהר בתכלית הזהירות מדיבורי לשון הרע.
3. לא לדבר ביקורת על אף אחד.
4. לא להקפיד על אף אחד.
5. חשוב מאוד גם שלא יהיה עליהם קפידות, ולכן אם יש חשש שנגרם למישהו צער על ידם - שיפייסוהו ויבקשו מחילה, ושיבקשו ממנו שלא יקפיד.
6. תפילה. עם תפילה אפשר להשיג הכל. יש להתפלל בפה, ולא רק במחשבה, בסוף תפילת שמונה עשרה, לפני "יהיו לרצון". לעיתים מדגיש הרב: להתפלל 3 תפילות ביום, או: לומר 10 פרקי תהילים מדי יום.
7. להתפלל על חברות שצריכות שידוך.
8. להתחזק בכיבוד הורים.

כשלא מעוניינים בשידוך, "אפשר תמיד למצוא מאה תירוצים", אומר הרב, "העיקר לא לפגוע".

כמה להתחייב?

אחד הקשיים הגדולים בשידוכים הוא עניין ההתחייבות הכספית. הרב קנייבסקי משיב לשואלים כי אין להתחייב על מה שאין לו. "וכי מה יעשה, שיגנוב?!", שואל בתמיחה. "אלא, אדם צריך לומר שישתדל לתת מה שהוא חושב, וכן גם יאמר לצד השני שגם הוא רק ישתדל". הרב קנייבסקי מציין כי החזון איש כבר בזמנו אמר: "הנס הכי גדול שיש היום בארץ ישראל, שבני תורה מחתנים ילדים", ומציין כי הוא עצמו (הרב קנייבסקי) ראה ניסים מופלאים בנישואי ילדיו.

ממתי להתפלל על שידוך טוב?

מאיזה גיל של הילדים, על ההורים להתחיל להתפלל עליהם, שזוכו לשידוכים טובים ושילך בקלות? השיב הרב קנייבסקי בתשובה קצרה ונוקבת: "משנולדו".

האם לעקוף?

אחת השאלות הקשות היא האם לעקוף אח או אחות. השיב הרב קנייבסקי: "על הבת הצעירה

רבים ניגשים לרב קנייבסקי בבקשת עצה ותושיה. הרב, השקוע בלימוד במשך כל שעות היום, מרים את עיניו מהספר, משיב תשובה קצרה, מברך ב"ברכה והצלחה" ושב לתלמודו. לעיתים, מאריך הרב יותר בתשובותיו. ליקטנו עבורכם תשובות ייחודיות של גדול הדור בנושא שידוכים, כפי המובא בעלון השבועי "דברי שי"ח":

איך משיבים תשובה שלילית?

יהודי שנכנס לרב חיים קנייבסקי סיפר לו כי אחד השיב לו תשובה שלילית, והוא פגוע מכך מאוד. השיב לו הרב: "מה שייך שתהיה תרעומת של מישהו שהשיב שאינו רוצה? הרי זה דומה לאחד שהלך ברחוב וחיפש את ראובן, אך פגש את שמעון ובתחילה חשב שזה ראובן ורק בסוף ראה שזה שמעון, וכי שייך שיהיה לו תרעומת עליו? ודאי שלא! כך גם בשידוכים, מה שהיה סירב זה מכיוון שאין זה השידוך האמיתי שנגזר!".

עם זאת יש לציין כי הרב קנייבסקי מורה להיזהר מאוד, לא להעליב את הצד השני

רגע למחשבה

אמרות

לפעמים מחליפים לו לאדם מקור פרנסתו, והמטרה: שיתרגל לאמונה וביטחון. (רבי איתמר מקונסקוולי)

מרב שיהודים טרודים אחר הפרנסה ואחר הכלכלה, שוכחים הם לעיתים שיש לירוא את ה: (רבי מנחם מנדל מקוצק)

חידה

כן או לא?

בנימין הכחיש בנחרצות את הסירוב של נבריא לננות את הדברים שאמר אריה, כשציטט את זאב, אשר חשף את השקר שהיה בדבריו של צבי, כאשר אמר על חיים שהוא מתעלם מהפרסום שהופץ על ידי מאיר על כך שיהודה אינו מאשר את הדברים של אברהם על יצחק, שסיפר ליעקב בשבוע שעבר שאבנר עבר תאונת דרכים. האם לדעת בנימין, אבנר אכן עבר תאונת דרכים?

פתרון החידה מפרשת אחרי מות קדושים:

אמא הכינה 35 בורקסים: 20 במילוי גבינה ו-15 במילוי תפוחי אדמה. ביחס של 10:7, בורקס תפוחי האדמה מהווים 70% מכמות בורקס הגבינה. ביחס של 4:3 הם מהווים 75% מכמות בורקס הגבינה. המשמעות היא שהבורקס האחרון שווה ל-5%. לכן בחישוב פשוט, 5=15/75, כמות בורקס תפוחי האדמה, ובהתאמה, כמות בורקס הגבינה הוא 20.

הידברות שלום, במה נוכל לעזור?

- מזכירות הידברות 03-6166614
- יעוץ למתחזקים בתחילת הדרך 03-6106061
- יועצים לשלום בית 073-2221310
- יעוץ לנשים בנושא טהרת המשפחה 02-6301522
- הזמנת חווי בית / הפרשת חלה (בחינם) 073-2221290
- תמיכה וסיוע לנשים בהריון 052-9551591
- דיווח וסיוע במקרי התבוללות 052-9551591
- הזמנת הרב בצרי לערב בביתכם (בחינם) 073-2221240
- סדנאות בית הידברות 073-2221300/371
- הידברות שופש (מכירות) 073-2221250
- מנוי להפצת עלון השבת 073-2221388
- נפשי בשאלתי 073-3333331

לקבלת 2 חלונות ביום במייל או בוואטסאפ
hidabroot.org.vp4.me/2halachot

אין מוצץ הופך ברגע **פצצה מתקתקת**
על כך מעידות אלפי בנות שנפלו לקשרי התבוללות
אל תיכנסו למקום שלא תוכלו לצאת ממנו! | 073-2221333 | 052-9551591

בעל המעדנייה שנסגרה בשבת: "אנחנו לא מתחרטים לרגע"

במשך שלוש שנים פתח חנן פוזאילוב את מאפיית "דליקטס" במודיעין בשבתות, זו הייתה המאפייה היחידה הפתוחה בעיר. לאחרונה הוא הכריז על מהפך: המאפייה עוברת לכשרות. מה הוביל לכך? ראיון מלא השראה

קונים חלות ותירוש וממהרים להכניס את השבת בזמן, ואילו אנו סוגרים את הסופר ורצים לפתוח את המעדנייה... זה כל כך לא נכון ולא הגיוני. באותו שלב נפתחתי ואמרתי לאשתי: 'אני לא רוצה לעבוד בשבת, אני רוצה משפחה יהודית. יש לנו חמישה ילדים בבית, כולם קטנים, אני רוצה להיות יחד איתם בשבתות'. אשתי נתנה מיד את הסכמתה וכך התחלנו בתהליך המעבר לכשרות, שבתחילה נעשה בסתר וללא פרסום. כבר לפני למעלה מחצי שנה התחלנו להוציא את המוצרים שאינם כשרים ולהחליפם בכשרים, הכשרנו את החנות בשקט ובסופו של דבר סגרנו את החנות למשך כשבוע, במהלכו הכשרנו, שטפנו, ניקינו, השארנו רק מוצרים כשרים, וביום ראשון האחרון הגיעו משגיחים מטעם הרבנות שהכשירו את הכלים והמטבחיים ועשו עבורנו את כל התהליך הנדרש, כדי לקבל תעודת כשרות של הרבנות".

איך אנשים הגיבו?

"התחללה ממש סערה ושמענו תגובות מכל הסוגים. יש הרבה מאוד כאלו שהביעו את הערכתם, אפילו הרב זמיר כהן התקשר אלינו ומאוד חיזק את ידינו. הוא נתן לנו המון כוח, בפרט שאני באופן אישי נוהג לצפות בשיעורים שלו. מצד שני יש גם אנשים שאמרו לנו באכזבה שעד עכשיו הם באו לכאן כי רצו דווקא מאכלים מסוימים, או שרצו להגיע בשבת, וכעת סגרנו להם את השערים. קיוויתי שבמשך השבוע יגיעו הרבה קונים דתיים, שיכסו על ההפסדים בשבת. זה קורה, אבל לא מספיק. אני מקווה מאוד שהזמן יעשה את שלו ובשבועות הקרובים נראה יותר דתיים שבאים למקום".

עם זאת, פוזאילוב מעיד שהוא לא מצטער לרגע על ההחלטה שקיבל. "אני שלם עם עצמי לגמרי ויודע שזה מה שהיה מוטל עלי לעשות", הוא קובע. "בשבת הראשונה שלא עבדנו היה פשוט חלום - נעלנו את המעדנייה בשלוש וחצי בצהריים, עזבנו הכל ובמשך כל השבת היינו רק עם בני המשפחה והילדים. פתאום היה שקט ורוגע, לא היינו צריכים לענות לטלפונים, לא רצנו כל רגע למצלמות לבדוק מה קורה בחנות. הייתה אווירה מסוג שונה, זה היה לנו טוב". פוזאילוב עוצר לרגע, נושך שפתיים ואז אומר: "לא אסתיר שקשה לנו עם זה שהעבודה נפגעה, אבל ברוך ה' אנחנו מאושרים".

רחבי העולם. זה היה יום בו הגיעו אלינו לקוחות רבים מכל יישובי הסביבה".

במקביל לניהול המעדנייה, החל פוזאילוב לעבוד על מהלך נוסף של פתיחת סופר, גם כן במודיעין. לפני כשנה וחודשיים נפתח הסופר לראשונה ומאותו רגע הפכה העבודה לאינטנסיבית ביותר. "זו הייתה עבודה שאינה נגמרת", הוא מסביר, "עבדנו בלי שום הפסקה, במשך שישה ימים בשבוע היינו בסופר ובמשך שבעה ימים במעדנייה. לא היה רגע כדי לעצור ולנשום. אמנם קרובי משפחה נרתמו מידי פעם לעזור לנו וגם הילדים הושיטו יד, אבל הרגשנו שאנחנו לא מסוגלים, בעוד רגע נקרוס".

יחד עם זה, החלו לפעם אצל פוזאילוב תחושות לא טובות. "אני לא אדם דתי ואיני שומר שבת, אבל אני יהודי מסורתי ומאמין", הוא מעיד על עצמו, "מעולם לא הייתי מאמין על עצמי שאפתח חנות בשבת. כשהחלטתי על פתיחת המעדנייה בשבתות זה היה כי ראיתי בשטח שזה משתלם כלכלית, אבל בתוך הלב זה הציק לי מאוד. לא היה לי טוב עם התחושה הזו שאני עובד ומתפרנס בשבת".

"הרווחים נפגעו, אבל אנחנו מאושרים"

באחד הימים הוא ישב עם אשתו והחליט לשתף אותה בתחושותיו. למרבה הפלא התברר שגם היא חשה בדיוק אותן תחושות. "היא אמרה לי שהיא הרגישה את כל הדברים האלו כל הזמן, רק שהיה קשה לה להגיד לי את זה. המשכנו לשוחח ואמרתי לאשתי שהקושי העיקרי שלי הוא בימי שישי, בהם לקראת שעות הצהריים אנו כבר מתחילים להשמיע בסופר שירי שבת וכל האנשים

אשר חנן פוזאילוב, הבעלים של מעדניית "דליקטס" במודיעין, פרסם את הבשורה: "משהו חדש הולך לקרות בדליקטס - חכו להפתעות", איש מהקליינטים לא העלה בדעתו את האפשרות שחנן מתכוון לחולל מהפכה, ושהמעדנייה שעד כה הייתה פתוחה בשבתות והציעה אוכל שאינו כשר - עומדת להפוך לכשרה.

שבוע לאחר מכן כבר החלו לצוץ התמונות הראשונות מהכשרת המקום על ידי משגיחי כשרות יראי שמיים, והלקוחות שפשו עיניים בתדהמה - הבלתי יאומן התרחש, המעדנייה היחידה במודיעין שהייתה פתוחה בשבתות, מקבלת את כשרות הרבנות, מציעה מוצרים כשרים בלבד ונסגרת בשבתות כמובן.

"בשבת הגיעו אלינו 1000% יותר"

"פתחנו את המעדנייה לפני כשלוש שנים", מספר פוזאילוב בשיחה להידברות, "כבר מהשבוע הראשון הייתה המעדנייה פתוחה בשבת והציעה במשך שבעה ימים בשבוע גבינות, דגים ונקניקים מכל הסוגים, לאו דווקא כשרים. הגיעו אלינו הרבה מאוד לקוחות והייתה הצלחה גדולה, ממש מסחררת. תמיד היינו עמוסים ולא פעם שמענו מאנשים ש'הם באים דווקא אלינו ולא לשום מקום אחר'".

למה, מה מיוחד כל כך במעדניה שלכם?

"מעבר לכך שאנו משתדלים להציע אוכל טעים, טרי וטוב, יש את העובדה שעבדנו בשבת. בעיר בה כל החנויות סגורות בשבת, ואילו אנחנו פתוחים ומציעים דברים טעימים ומעדינים מכל

אמא מוציאה אתי
הידברות - נשמן החיים

אמא
פתחי לי פתח

אם קצת קשה לך
בפרט בימים אלה

זכרי שאנחנו לעזרתך בכל מצב

עזרה רגשית • סיוע כלכלי • ייעוץ משפטי

Kalina@htv.co.il • 052-955-1591 • 073-222-1333

הבית היהודי

הרב שמחה כהן

עיוותים ממדיים כעס

לעיתים, אחד מבני הזוג כועס על דבר פשוט - מפני שהוא כבר כאוב בגלל דברים אחרים, שאותם צריך לפתור

חבר שסיפר כמה אשתו מסורה לו בהכנת אוכל ובדאגה ליתר צרכיו, והמאזין עשה מיד השוואה עד כמה אצלו הדבר שונה וחסר. או אישה ששמעה מחברתה על עזרתו הרבה של בעלה, והמאזינה עשתה לעצמה השוואה עד כמה בעלה שלה אינו מסייע לה. מעתה, כאשר הבעל אינו עומד בציפיותיה בדבר פשוט, עלול הסיפור של החבר לגרום להתפרצות. לכן אם אכן אירעה התפרצות כעס על נושאים פשוטים, חייב בן-הזוג שעליו צעקו, לנסות ולבדוק מה באמת מציק לשותפו עד שהוא כה כועס. אמירה סתמית כתגובה לצעקות כגון: "מה, על דבר כזה הוא מקים צעקות", אינה פותרת את הבעיה. עדיף לשבת עם בן-הזוג ולומר לו "אני מניח שיש דבר המציק לך, אודה לך מאוד אם תאמר לי מה באמת מעיק על לך". אולם אין לפתוח במשפט "אני משער שהצעקות לא היו באמת על מה שקרה, אלא ודאי יש עוד משהו שמציק לך". משפט כזה עשוי להביא את בן-הזוג להתחפר בעמדתו ולומר "לא, דווקא הדבר שעליו צעקתי הוא שהרגיז אותי".

רכישת ספרי הזוגיות של הרב שמחה כהן היכנסו להדברות שופס.

תחושתו בלבו ולא התלונן (האם יש טעם לבקש מתנה האמורה להביע הוקרה?). אך אי הופעתה של התלונה אינו קובע שהרגשות לא נפגעו. בעקבות אי קבלת המתנה נחקק בתחושותיו: "בן-זוגי אינו מחבב אותי". או "הנישואין איתי אינם חשובים בעיניו עד כדי שיציין אותם בהענקת מתנה". מאז ואילך, כל דבר פשוט הקורה בבית למורת רוחו, של המצפה למתנה, ייחשב להוכחה נוספת ש"אין מחבבים אותי". כאמור, אלה הם דברים פשוטים, שלפני הציפייה למתנה כלל לא הבחינו בהם, אך בעקבות האכזבה גדלה הרגישות אצל המצפה, ובעקבות אחת מהתרחשויות הפעוטות באה התפרצות רחבת ממדים. שותפו לנישואין, שאינו מודע לאכזבה ולא למערכת החשבונות שהתפתחה בעקבותיה, ויודע רק את אשר עשה כרגע ואת ההתפרצות שבאה בעקבות פעולתו, אינו רואה קשר בין הדבר הפשוט שעשה לבין ההתפרצות, ואומר לעצמו: "על מעט מרק שנספך פותחים ברעם צעקות כה חזק?!". לעיתים מתפתחים מצבי כעס לאחר שבן-הזוג שמע מחבר שבחים על בן-זוגו שלו - למשל

לעיתים אחד מבני הזוג כועס, רוגז וצועק בעקבות מאורע פשוט - חפץ שנשבר, מאכל שנשפך, בגד שנקרע, מילה מכוערת שנאמרה. לכאורה נראה שלא יתכן שתגובה בעוצמה כה רבה ניתנת על הדבר הפשוט שקרה. טבעי הוא שהשומע את הצעקות יסבור שאין קשר בין הכעס לבין המאורע שקדם להתפרצות, ומתוך כך הוא מפתח במחשבתו את הדעה שבן-זוגו הוא אישיות כעסנית, בלתי מאוזנת ולא יציבה, המגיבה בעוז על לא דבר. אם לא מתקבל על הדעת שיש קשר בין ההתפרצות העזה למאורע הפשוט, הרי צריך להיות מובן שדבר מסוים אחר מרגיז את בן-הזוג, אלא שמעצורים מסוימים מונעים ממנו לציין בגלוי ובמפורש. אם לא יבורר מהו הדבר האמיתי שמרגיז אותו, לא תבוא המשפחה אל המנוחה ואל הנחלה. הבה נבחן את האפשרויות המביאות להתפרצות בלתי סבירה. נניח שבן-זוג ציפה להתייחסות, או למתנה להרגל יום הנישואין, אולם על אף הציפייה היא לא ניתנה. בן הזוג שציפה והתאכזב, שמר את

שלום ואמת

הרב דב האשל

הנחות ומציאות, מותר ואסור

מגוון הלכות בנושאי ממונות מהמרכז לבוררות

שקלים, האם רשאי להמשיך בנבייה, או שצריך קודם להחזיר את הכסף שהצטבר בקופה?
ועד בית הוא לא תכנית חיטכון עבור השכנים, לכן יכול לגבות תשלומים רק עבור הצרכים הרגילים, ולא לצבור עודפים. אך כשיש צרכים מיוחדים כגון פתיחת סתימות, וקשה להשיג מימון עד שנאסף הכסף, אפשר להשאיר סכום סביר עבור הוצאות אלו. כדאי שהמסגרת לסכום זה תיקבע באסיפת הדיירים.
מצאתי כרטיס תו קניה על סך 300 ₪. האם אפשר להשתמש בו?
אסור להשתמש בכרטיס. התו הוא זכות קניה שניתנה לקונה, והוא תשלום מראש עבור הקונה את התו. לפיכך למוצא אין זכות בתו זה ואין להשתמש בו (הדבר דומה למוצא שיק ללא מוטב, שוודאי שאינו יכול להשתמש בשיק).
הרב דב האשל הוא דיין באזור ירושלים ומעלה אדומים, מטעם המרכז לבוררות שעי"ה הדיברות.

בהוצאות הספרים לקבל ספר בחזרה כשחסרים בו דפים, אפילו לאחר כמה שנים מהקנייה.
קיבלתי מעיל יד שניה, וכשלבשתי אותו לראשונה מצאתי בו 50 ₪. האם צריך להחזיר את הכסף למי שנתן לי את המעיל?
אם קיבלת את המעיל ממי שלבש אותו בעצמו - צריך להחזיר לו, כי כנראה לא ידע מהכסף והוא נשכח שם וניתן לך בטעות. אך אם קיבלת את המעיל מגמ"ח בגדים משומשים ולא ניתן להגיע לתורם המעיל, אפשר להשתמש בכסף ואין צורך להחזירו לבעלי הגמ"ח, כיוון שגם הם לא ידעו מקיום ה-50 ₪ ולא זכו בהם, והתורם עצמו ודאי כבר התייאש.
ועד בית שהצטבר בקופתו סכום של כמה אלפי

הגעתי לקנות מגש לחלות בחנות, ראיתי שהוא מלוכלך מאוד, וקיבלתי הנחה משמעותית במחיר. כשהגעתי הביתה ורצייתי לנקות את המגש, ראיתי כי יש עליו ציפוי ניילון צמוד, כך שכל הלכלוך יורד עם הניילון. האם צריך להחזיר את ההנחה שקיבלתי בגלל הלכלוך?
לא צריך להחזיר, כיוון שמקובל לתת הנחה גם בגלל אריזה פגומה, אף על פי שהמוצר איכותי. ומסתבר שבעל החנות ידע כי יש ציפוי על המגש, והוריד את המחיר רק בגלל הצורה שבה הוא נמכר. אך אם ברור שהמוכר חשב שהמגש עצמו מלוכלך, יש להודיע לו על כך ולהתפשר עמו על המחיר.
קניתי ספר חדש, ולאחר שימוש בן כמה ימים גיליתי כי חסרים בו דפים. האם אני יכול להחזיר את הספר?
אפשר להחזיר את הספר למרות השימוש, כיוון שנתברר שיש בו פגם מהותי. וגם מקובל

פרקי אבות עם ביאור "נזר הדעת" ספרו החדש של הרב"ג זמיר כהן, פרקי אבות עם ביאור "נזר הדעת". על סדר המשנה, מעניקים לקורא את **אוצרות החכמה היהודית** בכל תחומי ומסלולי החיים. מסכת אבות ייחודית בהדרכת האדם בחייו, חודרת לעומק כוחותיו הנפשיים של הקורא, ומעניקה לו אוצר של דברי הוראה בכל דבר ועניין. צעד אחר צעד, עד השלמות האנושית.

שיר השירים עם ביאור "נזר מלוכה" שירת הגנונים שבמשל ובגמול שבשיר השירים בין הקדוש ברוך הוא לעם ישראל. מבוארת ע"י הרב"ג זמיר כהן בשפה בהירה וקולחת. סגולתה הידועה של קריאת שיר השירים ארבעים יום מתעצמת כאשר הקריאה נעשית מתוך הבנת הנאמר. בסוף הספר תשובות לשאלות מצויות, תמונות ושחזורים מתקופת המלך שלמה. **ספר חובה לכל בית!**

חדש!! מגילת רות עם ביאור על פי פרד"ס התורה - הרב זמיר כהן

SHOPS.hidabroot.org • 073-222-1250 • זריזין מקדימים: 073-222-1250

חידוד בנועם

הרב ראובן זכאים

המדור בחסות

שאלה בנועם

גב' הרמתי הרימה את מכסה הסיר והוציאה ממנו את שקית החישה. כשניגשה לכסות את הסיר בשנית, לא שמה לב לטיפות המים שהצטברו על המכסה כתוצאה מהאדים, והן נטפו לתוך הסיר הרוחח. מצפונה ייסר אותה, שמא בישלה את המים שטפטפו. האם יש דרך להרגיע את מצפונה?

ההרלה!

בין הפותרים נכונה

מכונת קפה איכותית!

תשובות יש לשלוח למייל: israel@afikim-water.co.il או לפקס: 02-5807576

תשובה לשאלה מפרשת תזריע מצורע:

אם יכול לייבש את הכוס לגמרי - עדיף, ואם לא, ינער היטב ובכך די. כי כתב מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל ועוד, ללמד זכות שאין עירוי מכלי ראשון מבשל לענין זה, דעירוי מכלי ראשון מבשל רק מדרבנו, ומדובר בחצי שיעור, ואף בפחות מכך, ובפסיק רישיה דלא ניחא ליה. וכל שכן אם מדובר במים שכבר התבשלו קודם. (שו"ת יבי"א ח"ד סי' לג ושו"ת דברי יציב ובחון עובדיה (שבת ד עמי שפי"ב).

המיניבר המהודר לשבת

להזמנות:

*8510

כשיש נועם 1, אין שאלות!

מצמרר: החלום המלחיץ על האבא. ומה הורה הרב זמיר כהן?

מתחזקת על ידי ארגון הידברות סיפרה על חלום מבעית במיוחד אודות אביה, שהופיע בלי ראשו כדי לבקש את עזרתה. המתחזקת הנסערת ביקשה את עזרתו של הרב זמיר כהן בפתרון החלום, והרב ביקש: אנא בדקו בדחיפות את התפילין של האב. תוצאות הבדיקה הותירו את בני המשפחה המומים

צריך להיבהל מהחלום, וגם לא להתענות", כתב הרב במענה לאותו המייל, "רק לבקש מהאבא הי"ו שיבדוק בהקדם את התפילין, ויבקש לתת דגש על בדיקת תפילין של ראש. היום ומחר לא מניחים תפילין (חול המועד ושבעיני של פסח), אבל שיניח ביום חמישי תפילין שבדודאי כשרים". החולמת מיהרה לספר לאביה אודות החלום והבקשה של הרב בעקבותיו, וזה ניאות לבקשה, ומיהר להעביר את התפילין לסופר סת"ם מנוסה וירא שמים שיבדוק אותם כיאות. האב אף סיפר לסופר הסת"ם אודות החלום של בתו וביקש, כדברי הרב, לשים דגש על בדיקת תפילין של ראש. בינתיים, הניח תפילין חלופיות כשרות.

תוצאות הבדיקה לא איחרו לבוא: כבר ביום שלמחרת, התקשר סופר הסת"ם וסיפר לאב כי התפילין שלו, של ראש וגם של יד, הינן פסולות לחלוטין. האב וביתו היו המומים והתרגשו מאוד מהדברים. האב מיהר להזמין תפילין חדשות, ולהודות לרב שבזכותו ניצל מלהמשיך להתפלל בתפילין פסולות. במייל חוזר שהעבירה המתחזקת לרב, כתבה כי "אני מרגישה שהתגלגל כאן ממש קידוש ה' גדול ב"ה ואני ממש מודה לרב מעומקא דליבא. אם הרב חושב שצריך לעשות עוד משהו - אני אשמח לדעת, ואם צריך אז גם להעביר לאבא שלי".

בתגובה לכך, כתב הרב לגולשת כי "על אביך נאמר 'רגלי חסידיו ישמור'", והסביר "מהגמרא במסכת ראש השנה (דף י"א, א') המשתמשת בביטוי 'קרקפתא דלא מנח תפילין', אנו למדים שלא הנחת תפילין נחשב הדבר מבחינה רוחנית כאילו שהאדם מתהלך בלי ראש, חלילה. הסיפור כבר התפרסם ונפוץ באזור מגורייה של המתחזקת, וכעת מתפרסם לבקשתה גם בעלון הידברות, כדי להרבות בקידוש שם שמיים. מכאן נוכל ללמוד על מעלת הנחת תפילין, וגם על החיסרון המהותי של מי שאינו זוכה לקיים את המצווה החשובה הזאת. וגם, אם תרצו, על החשיבות של התייעצות עם דעת תורה בכל משעולי החיים.

קידוש ה' מיוחד דרך פתרון החלום: בחול המועד פסח הגיעה אל הרב זמיר כהן שליט"א שאלה דחופה, בשעת בוקר מוקדמת מאוד. המייל, הגיע מבחורה מתחזקת שהיתה מוטרדת מאוד בשל חלום בלהות אותו חלמה על אביה בלילה שקדם לכך, ותשובתו של הרב, הביאה לקידוש השם גדול ולגילוי מפתיע במיוחד. החולמת תיארה את החלום לפרטיו. "בחלום אבא שלי שיחיה, עבר איזשהו ניתוח והיה צריך ללכת תקופה ארוכה בלי ראש, רק עם צוואר. זה אומר שהוא לא יכול היה לראות, רק לשמוע, וכמעט לא לתפקד וכולנו חיכינו לרגע שהוא יוכל להחזיר את הראש. אחרי תקופה די ארוכה שהוא מאוד סבל אמרו שהוא יכול להחזיר את הראש, והוא לא מצא אותו, ואז הוא נזכר איפה זה נמצא וביקש ממני ללכת להביא את זה.

אבל החיפושים אחרי אותו ה"ראש" בחלום העלו חרס. "אני לא הצלחתי למצוא את זה", מתארת המתחזקת. "יום אחד אמא שלי ספרה לי שאבא שלי החליט לוותר על הראש שלו לגמרי. לא הבנתי איך הוא מוותר כל כך מהר על הראש שלו, אולי אפשר היה להציל אותו איכשהו... ומאותו הרגע נפלה על המשפחה שלנו ממש אבלות, הלם ועצבות וגם אבא שלי היה ממש מוכה יגון על מה שקרה וניסה להראות כאילו הוא ממשיך הלאה, אבל בעצם חייו לא היו חיים...".

שאבא יבדוק בהקדם את התפילין

החולמת, שהיתה מבוהלת מאוד, ביקשה את עזרתו של הרב בפתרון החלום. ברור היה לה שמדובר בחלום בעל משמעות מיוחדת, והיא חששה שאולי הוא אף מצריך תעניית חלום. "אני התעוררתי מבוהלת ממש, רועדת בכל הגוף ולא מצליחה להירגע", כתבה הגולשת. "החלום הרגיש ממש אמיתי, משהו שיש לו משמעות והמראות היו ממש מבעיתים. אולי צריך לעשות תענית חלום או להעביר לי או לאבא איזשהו מסר?". בתשובתו אמר הרב שאין צורך לקיים תענית חלום, אולם בפיו היתה גם בקשה מפתיעה. "לא

נצפה לאחרונה

השבוע: היי, קוראים לי עידן-אל, אני משרת בבסיס נבטים בדרום והופתעתי לראות את עלון הידברות אצלי בבית הכנסת, רציתי לומר תודה למי שזיכה אותנו בזכות ההפצה זכיתי להעביר את השבת בהתקברות והתחזקות אל ה' יתברך. גם אתם נתקלתם או הנחתם את עלוני הידברות במקום לא שגרתי? צלמו מזויות מעניינות, ושלחו אלינו למייל: oneg.shabat@htv.co.il

הידברות

צילדים

אני רוצה חבר
דבורה בנדיקט

שירה והצעד הראשון (א)

לפעמים קשה ליטול יוזמה ולבקש סליחה מחבר. זה קצת מביש וגם מפחיד. איך אפשר להתגבר על הקושי?

"האמת ש... אני חושבת שזה היה על המדבקות שהחלפנו. אני רציתי להחליף בחזרה והיא לא הסכימה. או שבעצם היא רצתה להחליף ואני לא הסכמתי. או ש... אני לא כל כך זוכרת".

חיידך קל עבר על שפתיה של אמא: "אז אולי הגיע הזמן להשלים ולגמור עם הסכסוך המיותר הזה?".

שירה נבוכה. "יכול להיות. אבל אני לא בטוחה שהיא תסכים להשלים אתי. וגם אני לא כל כך רוצה להיות שוב חברה שלה אחרי מה שהיא עשתה לי".

אמא קמה מן השלחן אל השיש, ואז חזרה עם כוס מיץ והגישה לשירה. "אני חושבת, שירה'לה שלי, שאת קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

היתה זו שעת ארוחת הצהריים. הצלחת היתה מלאה בעוף עם אפונה ותפוחי אדמה, ושירה ישבה ונסתה לאכל כאלו לא קרה כלום.

"אני חושבת שמשוהו מעיק עליך", אמרה אמא. "תרצי אולי לשותף אותי?".

שירה הססה קצת, אבל כשאמא התקרבה אליה וישבה לצדה, היא הרימה את הראש, ואמא ראתה שדמעות קטנות נקוו בצדי עיניה.

"אני מקשיבה, שירה'לה שלי", אמרה אמא תוך שהיא מלטפת את ראשה של שירה.

"זה בגלל ריקי", אמרה שירה. "מאז שרבונו אנוחנו לא מדברות. והיום היא עברה לדי ועשתה לי כזה פרצוף, ואני... אני לא יודעת..."

אמא הנהנה בראשה. ריקי היא החברה הכי טובה של שירה. הן מבקרות זו בבית זו, משחקות יחד, מכינות שעורים יחד, אוכלות יחד ומה לא. היתה אפילו שבת אחת שריקי התארכה בבימתם בעת שהוריה נסעו. כלם במשפחה מכירים את "שירה וריקי", שצמודות זו לזו כמו שתי אחיות תאומות.

"את זוכרת איך התחילה המריבה בינינו?", שאלה אמא.

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

שירה הנהנה בראשה. "מצד אחד את כועסת עליה, על מה שקרה, ועל כל הזמן שהיא החליטה להיות "ברגז" אתך. אבל מצד שני את מתגעגעת לחברה הטובה שהיא. ואת לא כל כך מצליחה להחליט בין הצדדים. אני צודקת?".

בשבוע הבא נספר לכם מה הסבירה אמא לשירה. קצת מבלבלת. נכון?".

הלכות ברכות ג. וינד

מהי פת

מתוך הספר "המברכים הצעירים", מאת גוינד

אשליה אופטית

האם הצורות שבתמונה נעות? עין רואה תנועה, אף על פי שהדף המודפס אינו זז, כמובן...

בדיחות לילדים

- הי, תראה, מישוה גונב לך את הרכב! זה בסדר, הספקתי לרשום את המספר...

- מה קשה יותר מיהלום? - לשלם עבורו...

אריה גדול הולך ביער ופוגש עכבר. - יי, כמה שאתה קטן - הוא אומר בהתנשאות. - טוב, הייתי חולה - עונה העכבר.

נמלה ופיל הלכו במדבר. לפתע מביטה הנמלה לאחור ואומרת לפיל: - וואו, תראה כמה אבק אנחנו עושים!

אדם הולך לצד ביתו ולפתע רואה את בן השכנים חופר בור גדול באדמה, וגורם נזק לעשבים השייכים לביתו שלו. "הי ילד, מה אתה עושה?", הוא שואל. "אני חופר קבר", עונה הילד. "קבר? למי?". "לדוד שלי", עונה הילד. "דג הזהב שלי מת, ואני רוצה לקבור אותו". "זה רעיון נחמד מאוד", אומר השכן, "אבל אתה חופר בור גדול מאוד! האם אינך חושב שהבור הזה גדול מדי בשביל דג זהב קטנטן?". "בשביל הדג כן", מסביר הילד בסבלנות. "אבל כרגע, הדג שלי נמצא בתוך הבורן של החתול שלך..."

מנעימים את הזמן לילדים עם מגוון ספרים ומשחקים

הנחה מיוחדת ברכישה דרך האתר + משלוח חינם עד הבית

בהתאם למדיניות המשלוחים באתר

להזמנות: 072-222-12-50 | shops.hidabroot.org

לרכישת 190 הקומיקס "הצייד" בהידברות שופר, חייגו: 073-222-12-50 המשך בשבוע הבא...

זְכוּיֹת הַמְצוּוֹת שֶׁל הַפּוֹגֵעַ

"אני סולח לך, אבל רוצה את הזכויות שלך!"

הנפגע למחול לו, אפילו כשבא לבקש מחילה; ואם בכל זאת רוצה אתה שאמחל לך, עליך להשאיר אצלי את זכויות המצוות שלך!"

מיצד יש להכריע בוכוח בין השניים?...

תשובה:

כתב רבנו ה"חתם סופר" (דרשות ח"א, דרשה לו' באדר), שאחד שדבר על רעהו לשון הרע, וכעת חוזר בתשובה, ומבקש מחילה ממי שדבר עליו - הרי הוא מקבל בחזרה את כל זכויותיו שעברו לחברו. וממילא, גם בעניינינו, עם מחילתו של דוד, יחזרו לשון הפוגע כל זכויותיו.

אמנם, יש לומר לדוד המוחל, שאין לו מה לחשש, כי לא יפסיד מאומה מחמת מחילתו, וזאת על סמך דברי קדשו של מרן הגר"א שטיינמן זצ"ל, שכתב בענין זה דבר נפלא (אילת השחר) וקרא "ט, ט": "כשזה שדברו עלי מוחל למספר לשון הרע, אזי יחזרו הזכויות למספר לשון הרע. אך מכל מקום, המוחל לא יפסיד מכה, כי הזכות שיש לו במה שמוחל לחברו, משקלה רב כנגד כל הזכויות שעברו בחזרה [על ידי מחילתו] אל המספר!"

לאור הדברים, יש להורות לנפגע, שימחל לגמרי לחברו ששב בתשובה, והמוחל לא יפסיד ממחילה זו, אלא אדרבה רק ירויח...

יצא לאור הספר החדש "אחת שאלתי 3" של הרב זיברשטיין, חייגו להידברות שופר: 073-222-1250

שלם... דוד הצדיק הסכים, ואמר: "אני מוחל לך בלב שלם. אבל, על דבר אחד אני מוכן לותר - על זכויות הרבות... הלא אתה מקים בהדור מצוות רבות בכל יום, עושה חסד לאלפים, עוזר ליתומים ואלמנות, תומך בעניים ואביונים... והזכויות העצומות הללו, הרי עברו אלי כאשר דברת עלי לשון הרע, ואת זה אני רוצה להשאיר בידך...!". (הדברים מבססים על דברי החובות הלבבות, שער הכניעה פ"ז, שכתב כי המדבר לשון הרע על חברו, נוטלים ממנו את זכויותיו, ונותנים לחברו).

ששון קרא את הדברים, וחשכו עיניו. הוא טען כנגד דוד: "אם הנה מוחל לי, אין לך זכות להשאיר אצלה את זכויותי!". אך דוד אינו מותר, ומוסיף לטעון: "הן הלכה בדינו (א"ח סי' תר"ו-א), שהמוציא שם רע על חברו, מעקר הדין אין צריך

מעשה ביהודי בשם ששון שהסתכסך עם חברו דוד. בין השנים שררה מתיחות קשה. ששון נהג ברטעות של ממש, והחל לרדף את רעהו, ולדבר עליו רעה באזני רבים, בזה אותו וחרפו, ואף הוציא עליו שם רע.

הנרדף עשה עצמו כאלם, שמע חרפתו ושתק. אך בשמים לא שתקו. יד ה' החלה לפגע בששון הרודף בעצמה רבה...

האיש מהר לפנות לאחד מצדיקי הדור, והתחנן שיגתיר בעדו לישועה. "את הכתבת למקור הצרות שלך אל תחפש אצלי

- ענהו הצדיק - כדאי שתחלה תחפש היטב אם יש מישהו שפגעתי בו, ותמחר לפיטו..."

ששון פנה אל דוד עם דמעות ורחחות בעינים, והתחנן שילסח ומחל לו. דוד לא השיב פניו ריקם, והודיע שהוא מוכן לסלח לו. אך ששון לא הרפה: "אבקש נא שיואיל בטובו למחל לי באמת, בלב

שירת האמונה

הרבנית חדה לוי

הקומקום ש"הביא" את התאונה

תכלית העבודה בספירת העומר הינה העבודה על המידות. אנו יוצאים ממדרגת בהמה למדרגת אדם מתוקן שראוי לקבל תורה

ידי דוגמא שגרתית - שהאדם צריך תמיד לראות את חצי הכוס המלאה. כששואלים אותך לשלומך, את יכולה לספר על הקשיים ואת יכולה לספר על ההצלחות, את יכולה לדבר על התסכול ואת יכולה לדבר על הסיפוק והשאיפות.

את צריכה לדעת שהסיפור שתספרי יבנה את סיפור חיך, וכשם שבסיפור ישנה גיבורת הסיפור, יש נקודות שיא, עלילה וכמובן סוף הסיפור, זכרי שיש לך הקולמוס לכתוב את סיפור חיך ולהחליט שהגיבורה היא שמחה, משעשעת וחיבה, מתמודדת ומנצחת. את יכולה להרחיק דמויות שליליות ולקרב דמויות חיוביות, לספר על אתרים וגנים ועוד ועוד דוגמאות.

ימי ספירת העומר הם ימים המאפשרים לי לבנות את דמותה של גיבורת הסיפור. אלה ימי תיקון, שיפור, צמיחה והתחדשות, ובסופם יש חתונה מרגשת ושבעה נצחית: "וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי לְעוֹלָם; וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי בְצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי בְאֱמוּנָה; וְיָדַעְתָּ אֶת ה' (הושע פרק ב').

תכלית העבודה בספירת העומר הינה העבודה על המידות. אנו יוצאים ממדרגת בהמה למדרגת אדם מתוקן שראוי לקבל תורה.

לרכישת הסידור החדש "חדות השם" של הרבנית חדה לוי חייגו להיברות שופר: 099-222-1250

אותו. מנהל בית הקפה נותר המום ושאל לפשר המעשה. הסביר לו הבחור בנחרצות: "תאמין לי, את אלה צריכים להרוג עוד כשהם קטנים!".

לפעמים בדיחות כאלה הן עניין רציני, ובהתאם לכך נעמוד על השרוש העמוק של הבדיחה הזו. הבעיה של אותו אדם היא שהוא מזהה את הצפירה כעוגן שמיעתי שלילי. הוא סובר שהצפירה

הזו היא רע, ושאינן מה לעשות נגד הרוע אלא צריך לשובור אותו! השיטה שלו היא: שוברים את הכלים ולא משחקים.

מבחינתו, הרוע הוא מוחלט ולא ניתן לתיקון או לשינוי. אומר הבעל שם טוב הקדוש, מייסד תורת החסידות, שאין

מציאות של רע. לא יכולה לצאת מציאות של רע מהטוב האינסופי היוצא מבורא העולם. "לית אתר פנוי מנה", אין דבר שאין בו אלוקות, וממילא, גם ברוע טמון ניצוץ אלוקי המחיה ומהווה אותו

בכל רגע ורגע. לפיכך, על כל אחד ללמוד לתעל את הרוע לדברים חיוביים. או בשפת החסידות, להעלות את הניצוץ האלוקי החבוי בהסתרה.

נמצא שהעבודה שלנו בעולם היא לברר את הטוב מתוך הרע. אפשר להסביר את הדבר על

מביא השפת אמת בפרשת אמור, כי ספירת העומר הינה הזמן הייעודי המובחר לעבודת תיקון הנפש, ושימים אלה של פסח וספירת העומר הם ימי ההכנה לא רק לאירוע הנשגב של מתן תורה, אלא למשך השנה כולה.

נפתח בסיפור קצר.

איש אחד ניסה לחצות פסי רכבת, ולא שעה

לאזהרות האנשים כי הרכבת עוד רגע תדרוס אותו. הוא התהלך במעין אדישות,

ובכלל לא חשב שהוא בסכנה. פסי הרכבת שעשעו אותו והוא החל מדלג ביניהם,

כמו קלאס. ואז, לפתע, שמע צפירות חזקות. אלה היו צפירות הקטר ואז קלט

שה-"טו... טו..." הזה כבר נשמע קודם מרחוק.

הוא התעורר מגובס בבית החולים (לא עלינו).

כעבור חצי שנה של שיקום הוא פגש חבר שהזמין אותו לקפה. אותו חבר הצטער לשמוע על התאונה

הקשה. בעודם יושבים בבית הקפה, קומקום המים רתח והשמיע צפירה חזקה, "טו... טו..." הבחור

שנפגע בתאונה קפץ ממקומו, ואמר: "אתה שומע את הצפירה? הנה, ככה זה התחיל, בגלל דבר כזה

אני צולע!". הוא רץ ישר לעבר הקומקום ושר

חכמת נשים

הרבנית חגית שירה

חיזוק מרבי שמעון

אל תתני ליום הזה לעבור עליך סתם כך. נצלי אותו לתפילה, מפני שהוא מסוגל להמתקת דינים

קורעת את השמיים בצעקות. רבי שמעון, רבי שמעון... תפתח לנו את הדלת... רבי שמעון, אתה אדם גדול, גם אבותינו אמרו עליך שאתה אדם גדול... מן פאד'לכ (בבקשה ממך) תפתח לנו את הדלת, ארג'וכ (אנא) תפתח... והדלת הכבדה נפתחה מאליה... הם נכנסו פנימה כולם, עם הנשים ועם הילדים וכולם ניצלו. מדהים!

לפעמים החיים שלך קצת רועדים, הקרקע נשמטת תחת רגליך וכל השערים נדמים לך סגורים ונעולים... יש לך כתובת - רבי שמעון! הוא יפתח לך את הדלת. לערבים הוא פתח... לך הוא לא יפתח?

חשבי רגע, אם ביום הכיפורים השנה היו לוחשים לך באוזן בסוד את כל מה שנעבור השנה... מגפה, בידוד, הסגר, חולים, נפטרים (לא עלינו) - מה היית עושה ביום כיפור? אני מבטיחה לך שלא היית נותנת ליום הקדוש לעבור. היית

ניתן להזמין את הרבנית חגית שירה לחוגי בית בכל רחבי הארץ, ללא תשלום 073-2221290

מירון של בערך לפני מאתיים שנה... השער הגדול שעל ציונו של רבי שמעון בר יוחאי נעול במגעול כבד, מסתיר מאחוריו הוד קדושה וגעגוע...

הכפר הקטן נטוש, ריק ושומם מאדם. האזור הררי, קשה לגישה ונידח כל כך, ורק יחידי סגולה זוכים מדי פעם לעלות במסירות לציון

הקדוש לא לפני שהם משלמים מס לערבים היושבים מסביב.

באותם ימים פקדו רעידות אדמה את אזור הגליל והוא הוכה פעם אחר פעם. באחת הרעידות הנוראות נבהלו

התושבים הערביים הסמוכים לציון הרשב"י, והם נסו עם הנשים והילדים שלהם היישר לקבר שבמעלה ההר. הם ידעו כי רשב"י הוא

קדוש עליון, והאמינו בצדיק היהודי שהוא מחולל נפלאות ודאי יגן עליהם, אבל השער היה סגור. האדמה רעדה. הם היו בסכנה והחלו לטלטל את

המדריך המפתיע לנערות

כל הסודות לנערות לנערות המתמודדות עם בעיות צניעות וחרבה לא טובה. **כל המידע. כל התשובות וכל הכלים המעשיים. צעד אחר צעד** שיתנו לילדה שלכם את הכוחות לשמור על עצמה בגיל ההתבגרות

להזמנות 073-2221250

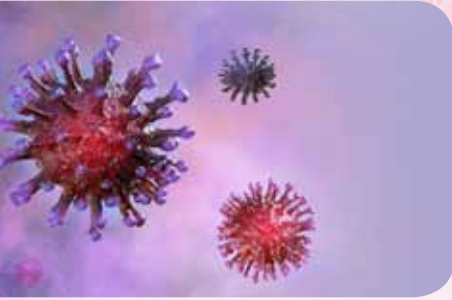
"חכמת שני הייתה במצב רוחי לא פשוט ולא יצאתי מה אצולתי... המדריך הוציא בריאה בלתי נרמסת. היא ארדה את הספר בוא כה... היא לא מסכימה אלא ארדה להתקרב אליו, והספרה ל"מחלקת" של הכיתה שלה. מהפכה! כל הישגיה! אתי יושבים"

בריאות טובה

הרבנית בצרי

קורונה ושפעת

בכותבי שורות אלה, אינני יודעת מה יהיה מצב הקורונה בעולם ובישראל עד לזמן שבו גיליון זה יגיע אל ידיכם. מה שבטוח, שהווירוס הזה מתפשט, ודומה בהשפעותיו לוירוס השפעת ולעוד וירוסים כדוגמתו הגורמים לסימפטומים דומים.

הרפואה הטבעית מתייחסת למחלת השפעת כאל הזדמנות לנוח, להתחזק ולתת למערכת החיסון לפעול במיטבה ע"י החום שמאיץ את חילוף החומרים והבראת הגוף. בזמן זה הגוף מתנקח מרעלים שהצטברו טרם המחלה ומשמש בוורוס לתועלתו – להתנקות. מערכת חיסון חלשה, בגלל אורח חיים לקוי – מזון לא בריא, חוסר בפעילות גופנית, חוסר שינה ועוד, תגרום לאדם לחלות בקלות רבה יותר במחלות ויראליות כמו שפעת וכו'. במקרה של שפעת וקורונה, הגוף מנקה את הרעלים דרך הנשימה ע"י נזלת וליחה.

בעיקרון, אנשים בריאים החולים בוורוס כזה אמורים לנוח (מנוחה לשרירים) ולצום (מנוחה למערכת העיכול) למשך יום יומיים (חובה לשתות מים, שלא תהיה התייבשות). אז, רוב האנרגיה תלך לניקוי רעלים ולריפוי מהיר. אם קשה לכם לצום על בסיס מים במחלות חום, הנה ההמלצות:

1. הכי מומלץ בחום: צום על מים למשך יום-יומיים עם ויטמין C (מינון בהתאמה). להזכירכם, גם תינוקות וגם מבוגרים לא רעבים כלל כשיש חום (וזה לא מקרי).
2. אם שלב 1 קשה – שתו תה צמחים עם לימון ומיצי פירות מדוללים במים.
3. אם שלב 2 קשה – שתו מרק ירקות טחון ביחד עם שלב 2.
4. הכי פחות מומלץ בימי החום – לצרוך ירקות ופירות חיים.

אנשים עם מחלות רקע – ראוי שיתיעצו עם הרופא לגבי מה שנכתב לעיל. חשוב להבין כי אם מתפתחים סיבוכים ממחלות ויראליות כמו השפעת, זה מפני שאנשים נוהגים להוריד את החום, ואז התיאבון חוזר ומפריעים להליך הניקוי הטבעי של הגוף. חום של עד 40 מעלות מועיל לגוף ומקצר זמן מחלה. רצוי להקפיד לקרר את הראש עם קומפרסים קרים ולהחליפם מדי פעם.

להזמנת חוגי בית בהשתתפות הרבנית ר. בצרי (ללא עלות), חייגי 073-2221240

פורום מומחיות

מגוון מומחיות

זהו, הולכים לישון!

האם להסכים, או להתפשר, איך אגרום לבעלי להשתנות, ולמה גורם מחסור באבץ?

חשוב מאוד שכל צד ייתן לשני כמו שהשני רוצה, גם אם הוא מכיר את ערך הנתניה וגם אם לא. בעלך לא יודע איך לתת לך, כמעט אף פעם לא קרה שהיית זקוקה לו, ברוך השם, וכשמגיע הרגע – הוא לא יודע איך לעמוד בו.

התחילי ללמד אותו במנות קטנות. בתחילה בקשי ממנו להגיש לך את האוכל בצלחת, אחר כך בקשי שיביא לך כרית מהחדר השני. הסבירי לו שאינך יכולה לפעול, ולכן את חייבת שהוא ייתן הרבה יותר מעצמו.

כשבעלך לא יחוש שאת רודה בו, כועסת עליו או מתחשבת אתו, הוא יישמע לך, וככל שיעשה בשבילך – כך ירגיש את היופי שבנתניה ויתחבר לזה. כן, זה נשמע כמו ללמד ילד קטן ללכת. אבל אם מישו לא למד כשהיה קטן – הוא מסוגל ללמוד היום. זה לא להפוך את עורו, זה לשנות מעט מהתנהגותו. (מנוחה פוקס, סופרת ומומחית תהליכי חינוך)

•••

בדיקת דם שערכתי לאחרונה התגלה חוסר באבץ, מה חשיבותו של האבץ לגוף ואיך אוכל להעלות את כמות האבץ על ידי התזונה?

אבץ הוא אחד המינרלים הנצרכים בכמות זעירה, אך למרות זאת יש לו תכונות חשובות רבות. מאגרי אבץ מצויים בגוף האדם בדרך כלל בכדוריות הדם האדומות, בשרירים, בכבד, בכליות, בערמונית ובעיקר בשלד.

האבץ הינו אחד המרכיבים של אלפי אנזימים. בין השאר אנזימים הקשורים עם חילוף החומרים של החלבונים והפחמימות.

לאבץ מספר תפקידים: הוא בעל השפעה על מצב הרוח, חשוב להתפתחות המערכת החיסונית, יש לו תפקיד חשוב בסינתזת חלבונים, עוזר בבניית העצמות בשלד, מסייע בהתגברות על זיהומים, אחראי על חוש הטעם ומסייע לתהליך החלמה מפצעים.

האבץ הכרחי להעברת ויטמין A מהכבד. הסימנים למחסור באבץ: ירידה בתאבון, ירידה בחוש טעם וריח, שינוי במצב רוח, עיכוב בהחלמת פצעים, דיכאון, בחילה, נשירת שיער, שלשול, ירידה בעמידות לזיהומים, בעיות בגדילה וכו'.

אנשים העוסקים בפעילות גופנית מוגברת עשויים לפתח מחסור, מכיוון שהם מאבדים אבץ בזיעה. דיאטות עשירות בסיבים ואכילת פירות וירקות בלבד עלולות לגרום למחסור באבץ.

גם מחלות כרוניות ומצבים אקוטיים כגון ניתוחים, כוויות ופציעות יגרמו לאיבוד גדול של אבץ. פירות הדר, לעומת זאת, מסייעים לספיגת אבץ בגוף.

מקורות לאבץ: קטניות יבשות, אגוזים, קמח מלא ומוצריו, ביצים, בשר, גריסים, גבינה, לחם מלא יש לזכור כי זמינותו של האבץ, שמקורו בצומח, תלויה גם ברמת החומצה הפיטית המצויה בו. (ד"ר סיגל תמיר, ד"ר לתזונה ומדעי ההתנהגות)

כמה פעמים קורה לי שאני מבקשת מהילדים שלי לעשות משהו, כגון ללכת לישון ולסגור את הספר וכשהילד לא מסכים אני מתפשרת ומרשה לקרוא במיטה האם נכון לעשות זאת?

זו שאלה חשובה מאוד, והיא תלויה בדבר אחד – האם זה מה שהחלטת כי רצית, או החלטת כי לא הייתה לך ברירה.

אני נתקלת במצבים רבים שאמהות נאלצות לעשות "הנחות" לילדים שלהן כי אין להן ברירה, או כי הן מפחדות מתגובות הילדים, או שהן עייפות ואין להן כוח לעמוד על שלהן, או שלא נעים להן מהסביבה, או שהן מרגישות שהן חייבות (ברוב המקרים הכל נעשה בתת המודע – רק כדאי לשים לב לכך).

כל החלטה שלך, שלא ממקום של בחירה כי כך רצית והחלטת שנכון לך ולילד – היא החלטה שגויה.

הילד מרגיש בלבול, כיוון שמצד אחד אמא אומרת משהו, ומצד שני (הוא לא יודע להסביר את זה אבל הוא מרגיש מאוד) אמא לא ממש מתכוונת לזה. זה גורם לילד להתנגד, להתווכח, לבקש שוב ושוב ולהיות ממורמר, וכמובן לא לשתף פעולה, ואז מתחילים העונשים, הצעקות והמריבות.

כאשר את מחליטה ממקום שבחרת, בלי פחד או בושה ממהו, תגידי בביתחון מה שאת רוצה. לדוגמה: "סגור את הספר בבקשה, ותיגש למיטה!". או אם את מחליטה שזה בסדר להמשיך לקרוא בחדר, תגרימי לילד לבקש להמשיך לקרוא, תשקלי אם את מסכימה ותגידי לו את מה שהחלטת בביתחון, בסמכות ובלי הסברים והתנצלויות.

כאשר הילד יראה שאת בטוחה בעצמך, הוא יבין שאמא רצינית וחייבים לשתף פעולה, וממילא יקשיב ויעשה מה שאמרת. (יוכי דנחי, יועצת חינוכית ותומכת רגשית לגננות ולאמהות)

•••

בעלי פעמים רבות חולה, או מאושפז, אפילו אני, לעומתו, לא חולה כמעט אף פעם. מה שמרגיז אותי הוא שכשהוא חולה, אני הופכת את העולם, נמצאת אתו בבית חולים או מסדרת לו חדר מיוחד בבית, ושומרת שלא יפריעו לו. וכשאני חולה, הוא לא מתייחס כמעט. רציתי לשאול ממה זה נובע, ומה אני יכולה לעשות כדי שיתייחס אלי כמו שאני מתייחסת אליו.

כל אחד מתייחס אחרת למי שחולה. אפשר לראות ילד קטן חולה – אחד מההורים לא עושה שום דבר אחר ורק מתייחס לילד, והאחר ממשיך בעבודתו ומראה אכפתיות על ידי שקונה לו משחקים ומתנות, ושבא לבקר אותו מידי פעם.

בנוסף, במקרים כמו שלכם, על פי רוב, ההורה שמקריב את נפשו למען החולה – מרגיש שהוא נדחה כשהוא בעצמו טובל, וזאת כיוון שהצד השני לא רגיל להיות בסיטואציה כזו.

הצד שכל הזמן חולה, רגיל לקבל ולא לתת. הוא רגיל להיעזר ולא לעזור.

”אות היא
לעולם...”

עקב המצב של עם ישראל בארץ ובעולם, אי"ה הידברות נרתמת לכתיבת ספר תורה מהודר שיעמוד לכולנו לזכות לעצירת המגיפה ולרפואה שלמה לכל חולי עמו ישראל

שבת, תפילין, לשון הרע, כיבוד הורים, נטיילת ידניים, תפילה, לימוד תורה ועוד...

קבלו על עצמכם **קבלה** ותזכו לקבל **אות** בספר תורה מהודר (מתנת הידברות)

התקשרו וקבלו! **073-222-1313** ורק כך ננצח בס"ד את המגיפה!

הקמפוס היהודי
סדנאות אינטרנטיות משנות חיים

סדנאות מיוחדות ללמוד מהבית בימי הקורונה

בימים בהם מגפת הקורונה משתוללת בחוץ, וכולם סגורים בבתיים, סדנאות דיגיטליות עם כלים ותוכנות מעצימות, מהמרכזים הטובים בארץ, שייטיעו לכם להתמודד עם המשבר בקלות.

את הסדנאות ניתן להווינו גם בדיסק און-קי שיקיע אליכם עד הבית.

חייגו ל'הידברות שופס' | קטלוג הסדנאות כאתר 'הקמפוס היהודי'
campus.hidabroot.org | 073-222-1-250

הילדים משתוללים בלי הפסקה?

מנוחה פוקס

הוא לא ילד רע
מנוחה פוקס

מנוחה פוקס חושפת בסדנה מיוחדת, כיצד לתת לנרום לילד להתנהג יפה, ולשמוע בקול ההורים. בסדנה משתפת מנחת ההורים המפורסמת, למה אסור לנו להבליט את ההתנהגות הרעה של ילדינו, ומהם הכלים שכל הורה חייב להשתמש בהם כדי לרונת נחת מילדיו.

החרדות לא יוצאות לך מהראש?

כך תצאו מחרדות ודיכאון
הרב יגאל כהן

החדשות המציפות אותנו מכל עבר גורמות לחרדות ופחדים פנימיים ועמוקים, לעיתים הן יכולות לשבש את חיינו ולא לתת לנו מנוח. בסדנה מרתקת, פורס הרב יגאל כהן שליט"א כיצד ניתן לצאת מחרדות, לבטל את הפחדים, ולהחזיר לחיינו את השלוה והרונע.

יצאתם לחל"ת ויש קושי בפרנסה?

יזמות יצירתית, ליצור אפיק הכנסה חדש
הרב דן טיומקין

זה הזמן גללות את הכוחות הסמונים בך ולייצר אפיק הכנסה חדש. בסדנה מרתקת תקבל מלים אך להנשים את החלומות שלך ולהוציא אותם מהסח אל הפועל. צא לדרך, הגשם את חלומותיך, הגדל את ההכנסה החדשית, ולמד פצד להשפיע, להוביל ולחיות את החיים שתמיד חלמת עליהם.

משתגעים מחופשת הקורונה?

המתכון לילד מוצלח
הרב חיים ולדר

כשהילדים נמצאים שעות ארוכות בבית, הם מתחילים לפרוץ את המסגרת החינוכית. ואנו ההורים סובלים מתופעות חוזרות ונשנות של חוצפה, מריבות וחוסר שליטה. בסדנה מרתקת חושף חיים ולדר, כיצד ניתן לבנות סמכות הורית ללא שימוש בעונשים או פורסים, ומה הוא המתכון לילד מוצלח.

מבצע בלעדי!! על כל ספרי היהדות ב'הידברות שופס'

מתחזקים ומחזקים גם את המשפחה ואת החברים - כי התורה מגנה ומצלה

הנחה מיוחדת ברכישה דרך האתר + משלוח חנים עד הבית

בהתאם למדיניות המשלוחים באתר

נרהל קריאת הדולי ישראל

להרבות בלימוד תורה

יהדות oale
לראות - לקנות - להתחבר

shops.hidabroot.org

להזמנות: 072-222-12-50